

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

**cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea
de sezonul de încălzire 2026-2027**

din _____
Chișinău

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480-482, art. 849), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se instituie Comisia guvernamentală de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 (în continuare - Comisie) și se aprobă componența acesteia, conform anexei nr. 1.
2. Comisia menționată la punctul 1 este convocată și condusă de către președintele Comisiei. În lipsa președintelui Comisiei, aceasta poate fi convocată și condusă de către vicepreședintele Comisiei.
3. Ministerul Energiei va asigura ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei nominalizate.
4. Se aprobă Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027 (în continuare – Plan de măsuri), conform anexei nr. 2.
5. Ministerele, alte autorități administrative centrale și instituțiile publice, în colaborare cu autoritățile publice locale:
 - 5.1. vor asigura, în limitele competențelor, realizarea prezentei hotărâri și a Planului de măsuri.
 - 5.2. vor prezenta Ministerului Energiei până la datele de 15 septembrie și 15 octombrie 2026, rapoarte privind executarea măsurilor prevăzute în Planul de măsuri.
6. În baza informației recepționate conform subpct. 5.2., Ministerul Energiei va prezenta Guvernului, până la datele de 25 septembrie și 25 octombrie 2026, rapoartele privind progresul înregistrat în realizarea Planului de măsuri.
7. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.
8. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU

Vasile TOFAN

Contrasemnează:

Ministrul Energiei

Dorin JUNGHIETU

COMPONENTA

Comisiei guvernamentale de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027

Prim-ministru, președinte al Comisiei
Ministru al energiei, vicepreședinte al Comisiei
Viceprim-ministru pentru reintegrare
Viceprim-ministru, ministru al dezvoltării economice și digitalizării
Viceprim-ministru, ministru al infrastructurii și dezvoltării regionale
Ministru al finanțelor
Ministru al muncii și protecției sociale
Ministru al afacerilor interne
Ministru al mediului
Ministru al agriculturii și industriei alimentare
Ministru al educației și cercetării
Ministru al sănătății
Director al Centrului Național de Management al Crizelor
Director al Agenției Proprietății Publice
Director al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică
Director al Agenției Rezerve Materiale
Director al Agenției „Moldsilva”
Director al Agenției Achiziții Publice
Șef al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență
Șef al Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică
Șef al Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor
Director al Centrului Național pentru Energie Durabilă
Director al Serviciului Vamal
Director al Serviciului Fiscal de Stat
Director al Societății pe Acțiuni (în continuare SA) „Administrația de Stat a Drumurilor”
Director al Întreprinderii de Stat (în continuare ÎS) „Calea Ferată din Moldova”
Director al Societății cu Răspundere Limitată (în continuare SRL) „Vestmoldtransgaz”
Director al SA „Energocom”
Director al SA „Moldovagaz”
Director al ÎS „Moldelectrica”
Director al SA „RED-Nord”
Director al Întreprinderii cu Capital Străin (în continuare ÎCS) „Premier Energy Distribution” SA
Director al ÎCS „Premier Energy” SRL
Director al SA „FEE-Nord”
Director al SA „Termoelectrica”
Director al SA „CET-Nord”
Director al ÎS „Nodul Hidroenergetic Costești”
Reprezentant al societății civile (Comunitatea Watchdog Moldova)
Reprezentant al societății civile (Alianța pentru Eficiență Energetică și Regenerabile)

Planul de măsuri pentru pregătire de sezonul de încălzire 2026-2027

I. CONTEXT ȘI FUNDAMENTARE

1. Perturbarea fluxurilor de petrol și gaze prin Strâmtoarea Hormuz și atacurile asupra infrastructurii energetice din întreaga regiune extinsă a Ucrainei și a Orientului Mijlociu au implicații majore asupra securității și accesibilității energetice, precum și asupra economiei mondiale. Conflictul din Orientul Mijlociu a distorsionat semnificativ piața globală a gazelor naturale și petrolului. Acesta a pus presiuni asupra bilanțurilor globale de gaze și petrol, care se amelioraseră treptat, iar avarierea instalațiilor regionale de export de gaze naturale lichefiate (GNL) a modificat prognoza pe termen mediu. Deși acordul interimar dintre Statele Unite și Iran din luna iunie 2026 a permis o anumită reluare a fluxurilor energetice prin regiune, evoluțiile recente confirmă că normalizarea integrală și stabilă a transportului de resurse energetice rămâne incertă. În aceste condiții, riscul unor noi perturbări ale fluxurilor maritime de petrol, produse petroliere și GNL persistă, cu potențiale efecte asupra prețurilor internaționale, costurilor de aprovizionare și securității energetice regionale.

Atacul militar asupra Ucrainei intră în al cincilea an, exercitând presiune asupra sistemului energetic al Republicii Moldova, în special în ceea ce privește energia electrică. Amenințarea constantă a fost gestionată cu succes în perioada anterioară, însă consecințele viitoare rămân impredictibile și generează o incertitudine semnificativă privind securitatea alimentării cu energie electrică pe durata conflictului.

2. Escaladarea conflictului din Golful Persic creează un șoc major pentru piețele globale de GNL, în principal din cauza perturbărilor aprovizionării cu gaze naturale din Qatar și a riscului crescut pentru Strâmtoarea Hormuz, o rută de tranzit cheie pentru aproximativ 20% din fluxurile globale de GNL.

Pentru Uniunea Europeană (UE), impactul direct asupra aprovizionării este relativ limitat - GNL-ul din Qatar a reprezentat aproximativ 8% din importuri în 2025, deși unele state membre rămân mai expuse decât altele - însă piața rămâne foarte expusă dinamicii prețurilor globale și concurenței pentru încărcături de GNL, în special cu Asia. Drept urmare, disponibilitatea redusă a GNL duce la creșterea prețurilor TTF (Title Transfer Facility), sporind volatilitatea și poate complica procesul de refacere a nivelului de umplere a instalațiilor de stocare a gazelor naturale înaintea sezonului rece, în special având în vedere nivelurile scăzute ale stocurilor de gaze naturale, de 28% în întreaga UE la situația din 1 aprilie 2026 (similar cu nivelurile de dinainte de criză).

3. La 11 martie 2026, statele membre ale Agenției Internaționale pentru Energie (AIE) au convenit, în unanimitate, să pună la dispoziția pieței aproximativ 400 milioane de barili din rezervele petroliere de urgență, în vederea atenuării perturbărilor de pe piața petrolului generate de conflictul din Orientul Mijlociu. Acțiunea colectivă de urgență coordonată de AIE, cea mai mare până în prezent, oferă un instrument temporar de stabilizare a pieței. Aceasta reprezintă a șasea intervenție de acest tip întreprinsă de statele membre AIE pentru sprijinirea piețelor petroliere, după acțiunile colective realizate în 1991, 2005, 2011 și cele două intervenții din 2022.

4. Conform [Raportului IEA privind piața gazelor naturale](https://www.iea.org/reports/gas-market-report-q3-2026)¹, furnizarea de gaze de la producătorii din Orientul Mijlociu a scăzut semnificativ în 2026, dar alți furnizori au intensificat eforturile. Între martie și iunie 2026, încărcăturile de GNL din Qatar și Emiratele Arabe Unite au scăzut cu 35 de miliarde m³ (mlrd. m³) față de anul precedent. Cu toate acestea, această scădere abruptă a fost parțial compensată de creșterea producției de GNL din noile proiecte din America de Nord și Africa și de îmbunătățirea disponibilității aprovizionării cu gaze de la producătorii tradiționali din Africa, Asia și Federația Rusă. Producția de GNL din afara Golfului a crescut cu aproape 18% (sau aproximativ 27 mlrd. m³) față de anul precedent în această perioadă, compensând aproximativ trei sferturi din scăderea livrărilor de GNL din

¹ <https://www.iea.org/reports/gas-market-report-q3-2026>

Golf în această perioadă. În total, producția globală de GNL a scăzut cu 4% (sau 8 mlrd. m³) față de anul precedent din martie până în iunie.

Cererea globală de gaze se estimează că va scădea cu aproximativ 0,5% (sau 20 mlrd. m³) în 2026, aceasta fiind a treia scădere anuală din acest deceniu, după scăderile anterioare din 2020 și 2022. Impactul conflictului variază în funcție de regiune. În Orientul Mijlociu, unde instalațiile locale de producție și prelucrare a gazelor naturale lichefiate au fost avariate, iar producția industriilor mari consumatoare de gaze naturale, cum ar fi producția de îngrășăminte, a scăzut, se preconizează că cererea de gaze naturale se va contracta cu aproximativ 4% în 2026 - prima scădere anuală a consumului în regiune din 1993.

În Asia, se estimează că cererea de gaze naturale va scădea cu 0,5% în 2026, deoarece prețurile mai mari la GNL stimulează trecerea de la gaze naturale la cărbune în sectorul energetic și duc la rate de operare mai mici în industriile mari consumatoare de gaze și energie. În Europa, se preconizează că o combinație între o creștere puternică a producției de energie din surse regenerabile și prețuri mai mari la gaze naturale va reduce cererea de gaze cu peste 2% în 2026.

5. [Evaluarea ENTSOG privind aprovizionarea pentru vara 2026, cu prezentare generală a iernii 2026/27](#)², evidențiază faptul că infrastructura de gaze, inclusiv noile proiecte puse în funcțiune în ultimii ani, permite o capacitate de import utilă și flexibilitate a sistemului pentru a susține injecțiile de stocare din timpul verii și a satisface nevoile de aprovizionare din timpul iernii. Per total, sistemul rămâne suficient de flexibil, cu o capacitate europeană de regazificare a GNL de aproximativ 1.600 TWh pe sezon de iarnă /~145 mlrd. m³, ceea ce poate compensa parțial nivelurile de stocare mai scăzute de la începutul sezonului de extragere și poate susține satisfacerea cererii din timpul iernii.

Atingerea nivelului de stocare de 90% până la sfârșitul verii anului 2026 va necesita importuri de GNL mai mari (aproximativ 943 TWh/~86 mlrd. m³) decât s-a observat anterior și o utilizare sporită a infrastructurii de gaze, inclusiv volume suplimentare de GNL de 66 TWh/~6 mlrd. m³ pentru a înlocui gazele naturale transportate prin conducte din Federația Rusă, în special din Europa de Sud-Est. Un scenariu cu disponibilitate limitată de GNL (cazul LNG cu ofertă strânsă) subliniază importanța critică a asigurării unor aprovizionări adecvate pentru a evita riscul unor niveluri insuficiente de stocare până la sfârșitul sezonului de iarnă 2026-2027. Acest risc poate fi atenuat prin răspunsul la cerere în timpul iernii (fie bazat pe preț, fie bazat pe politici).

Stocarea joacă un rol esențial în asigurarea securității aprovizionării, oferind flexibilitatea sezonieră necesară în timpul sezonului de iarnă. Nivelurile de stocare prea scăzute și extragerea unor volume semnificative timpurie din instalațiile de stocare vor duce la niveluri scăzute de stocare la sfârșitul sezonului de iarnă. Acest lucru ar putea avea un impact negativ asupra flexibilității sistemului de gaze și asupra prețurilor gazelor, în special în timpul evenimentelor de cerere mare. Din perspectiva securității aprovizionării, ar fi important să se injecteze gaze în timpul sezonului de vară și să se mențină stocarea la un nivel adecvat până la sfârșitul iernii. Cu toate acestea, unele țări europene își rezervă o parte din propriul stoc de gaze, constituit ca rezerve strategice, și îl utilizează doar în scopul atenuării reducerii cererii. Disponibilitatea rezervelor de stocare strategică depinde de reglementările specifice țării.

6. UE va avea nevoie de importuri mai mari de GNL pentru a restabili stocurile de gaze înainte de iarnă. Cea mai recentă [analiză a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare în Domeniul Energiei \(ACER\) privind piețele europene angro de gaze \(iarna 2025/2026\)](#)³ confirmă că importurile de GNL ale UE vor trebui să crească cu aproximativ 13% față de nivelurile din 2025 pentru a satisface cererea din vară și a atinge obiectivul de 90% de umplere înainte de iarnă, în timp ce obiectivul de 80% rămâne realizabil cu nivelurile de import de GNL din 2025. Acest lucru reflectă rolul

² https://www.entsog.eu/sites/default/files/2026-04/SO0069-26_Summer%20Supply%20Outlook%202026.pdf

³ <https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Publications/2026-ACER-Gas-Key-Developments-winter.pdf>

tot mai mare al GNL în mixul energetic al UE: acesta acoperă aproximativ jumătate din totalul importurilor de gaze, ceea ce face din UE cel mai mare importator de GNL din lume.

Reumplerea instalațiilor subterane de stocare a gazelor naturale ar putea deveni mai dificilă în perioadele următoare. Diferențele nefavorabile de prețuri dintre iarnă și vară, eliminarea treptată a contractelor pe termen scurt pentru GNL rusec și gaze naturale transportate prin conducte în temeiul Regulamentului REPowerEU privind gazele (începând cu 25 aprilie și, respectiv, 17 iunie 2026) și volatilitatea continuă din cauza conflictului din Orientul Mijlociu limitează oferta disponibilă pentru stocare, sporind presiunea de a accelera injecțiile înainte de noiembrie.

7. În ultimii ani, Uniunea Europeană și-a redus considerabil dependența de combustibilii fosili de proveniență rusă, în urma invaziei nejustificate și neprovocate a Ucrainei de către Federația Rusă și a transformării energiei în instrument de amenințare.

Diversificarea este un proces lung și costisitor, care necesită investiții în infrastructură – de exemplu, construirea de noi conducte și terminale GNL. Cu toate acestea, UE și statele sale membre acționează rapid. Ponderea Federației Ruse în importurile de gaze prin conducte ale UE a scăzut de la aproximativ 40% în 2021 la aproximativ 6% în 2025.

Măsurile luate după lansarea Planului REPowerEU în mai 2022 au condus la reducerea volumelor de gaze naturale importate din Federația Rusă, de la 150 mlrd. m³ sau 45% din total importat în 2021 la 36 mlrd. m³ sau 12,5% din total importat în 2025. Importurile totale de gaze naturale ale UE au fost de 288 mlrd. m³ în anul 2025, o scădere cu 14% comparativ cu volumul importat în 2021 (334 mlrd. m³). În 2025, Norvegia și SUA au reprezentat în mare parte fiecare o treime din importurile de gaze naturale ale UE, cu 89 mlrd. m³, respectiv 76 mlrd. m³. Africa de Nord a reprezentat 13%, iar Federația Rusă a reprezentat fiecare aproximativ 13% din importurile de gaze ale UE din totalul importurilor de gaze ale UE în 2025 (a se vedea figura nr. 1).

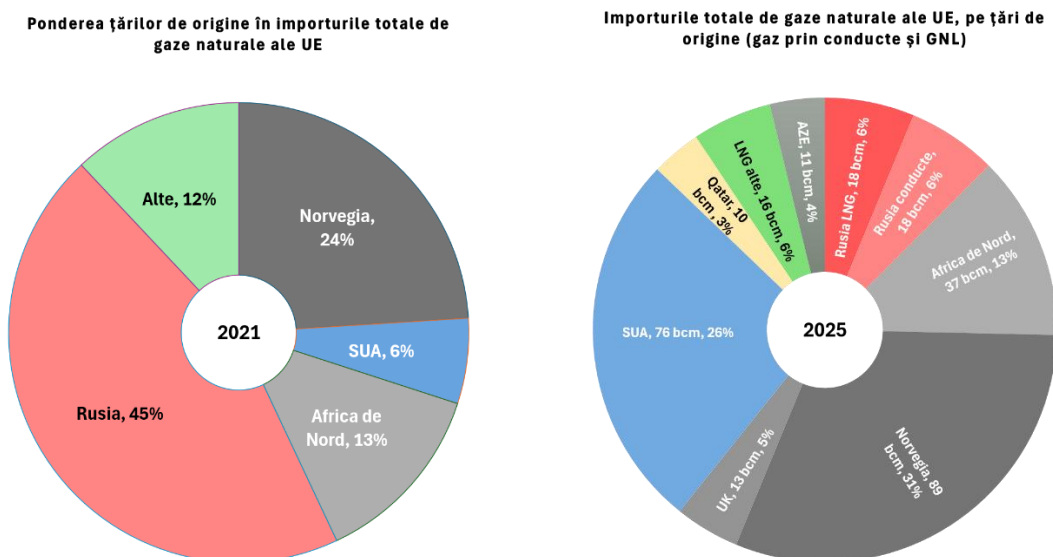

Figura 1. Dependența de importuri gaze naturale ale UE în 2021 și 2025, %

Sursa: energy.ec.europa.eu

În timp ce importurile de gaze naturale prin conducte au scăzut la 158 mlrd. m³ în 2025 (–8% față de aceeași perioadă a anului precedent), importurile de GNL au crescut și mai mult până la 131 mlrd. m³, reprezentând 45% din totalul importurilor de gaze naturale din UE, o creștere de 9% față de aceeași perioadă a anului precedent, aprofundând schimbarea structurală a mixului de aprovizionare cu gaze naturale ale UE. SUA a rămas cel mai mare furnizor de GNL al UE, cu o cotă de 57,9%. Acesta a fost urmat de Federația Rusă (13,5%), Qatar (8,1%), Algeria (5,5%), Nigeria (5,4%) și alții (9,64%).

8. Conform [Raportului trimestrial privind piețele europene de gaze](#)⁴, în 2025, consumul de gaze naturale din UE s-a înregistrat la 339 mlrd. m³, în creștere cu 2% față de 2024 (332 mlrd. m³). Aceasta este a doua creștere anuală consecutivă, reflectând o ușoară revenire după declinul brusc și abrupt din 2022-2023, în punctul de vârf al crizei. Cu toate acestea, consumul rămâne sub nivelurile din 2022. Comparativ cu 2021 (înainte de criză), consumul de gaze naturale în UE în 2025 a scăzut cu 18%, de la 412 mlrd. m³ la 339 mlrd. m³.

9. UE a fost cel mai mare importator de GNL din lume (24%), urmată de China (16%), Japonia (15%) și Coreea de Sud (11%) în 2025. Exporturile globale totale de GNL s-au ridicat la 603 mlrd. m³ în 2025, alte 39 mlrd. m³ (+7%) adăugându-se la comerțul global cu GNL, comparativ cu 2024 (564 mlrd. m³).

În 2025, cei mai mari exportatori de GNL din lume au rămas Statele Unite (26%), crescându-și cota cu încă 4 puncte procentuale față de anul precedent. Au fost urmate de Australia (17%), Qatar (16%), Federația Rusă (8%), Malaezia (7%) și Indonezia (4%).

10. Ca răspuns la războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei și în conformitate cu Declarația de la Versailles a șefilor de stat și de guvern, Comisia Europeană a lansat [Planul REPowerEU](#)⁵ în mai 2022. Planul prevedea încetarea dependenței Europei de energia importată din Federația Rusă prin creșterea eficienței energetice și accelerarea utilizării energiei regenerabile și diversificarea surselor de aprovizionare.

11. Pentru a asigura independența completă a UE față de combustibilii rusești, Regulamentul nr. 2026/261 privind eliminarea treptată a importurilor de gaze naturale din Federația Rusă a fost adoptat la începutul anului 2026, transformând unul dintre obiectivele Planului REPowerEU într-o lege obligatorie. Acesta stabilește încetarea treptată, dar permanentă, a tuturor importurilor de GNL din Federația Rusă până la 01.01.2027 – în conformitate cu sancțiunile – și a tuturor importurilor de gaze rusești prin conducte până în noiembrie 2027. Pentru a asigura integritatea acestor măsuri, regulamentul stabilește un sistem robust de aplicare a legii, inclusiv sancțiuni și garanții armonizate în toate țările UE.

12. Similar politicii UE de eliminare treptată a dependenței de importul de resurse energetice din Federației Rusă, Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 119/2025 a aprobat Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova, care servește drept temei juridic pentru implementarea obiectivului de eliminare completă a dependenței de livrările de resurse energetice din Federației Rusă, atât în sectorul electroenergetic, cât și în sectorul gazelor naturale și al produselor petroliere.

13. Republica Moldova s-a confruntat cu mai multe provocări critice în sectorul energetic, care au fost accentuate de războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei. Creșterea economică a țării nu poate fi atinsă dacă aprovizionarea cu resurse energetice principale este supusă unor întreruperi/limitări permanente și dacă prețurile energiei sunt instabile și inaccesibile. Această instabilitate conduce la înrăutățirea substanțială a climatului investițional și la scăderea încrederii în economia națională, întrucât predictibilitatea este un factor esențial în luarea deciziilor de investiții. Situația privind aprovizionarea cu resurse energetice a Republicii Moldova este marcată de o dependență semnificativă față de importuri, ceea ce o face vulnerabilă la fluctuațiile pieței energetice internaționale și la evenimentele geopolitice din regiune.

14. Republica Moldova este dependentă practic 100% de importurile de gaze naturale. În același timp, Republica Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, acestea fiind posibil a fi stocate în statele vecine sau în alte țări ce dispun de instalații de stocare. Gazele naturale sunt principala resursă

⁴ <https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/d/d/workspace/SpacesStore/21315070-127f-47e4-a3c9-fdefd09bf820/download>

⁵ https://commission.europa.eu/topics/energy/repowereu_en

utilizată pentru producerea energiei electrice și termice - ceea ce amplifică fluctuația sezonieră a cererii la nivel de țară.

15. Consumul de gaze naturale în Republica Moldova este caracterizat de o sezonabilitate semnificativă, acesta în perioada rece a anului (octombrie-aprilie) fiind de câteva ori mai mare față de cel din perioada de vară (mai – septembrie), aproximativ 85% din consumul de gaze naturale fiind înregistrat în perioada rece a anului.

16. În perioadele de tranziție toamnă-primăvară, cererea de gaze naturale poate crește brusc sau poate scădea în mod imprevizibil, în funcție de temperatura aerului atmosferic, ceea ce conduce la fluctuații bruște ale consumului pe parcursul lunii. Prin urmare, mecanismul oportun de echilibrare a consumului de gaze naturale pentru furnizorii de gaze naturale îl constituie dispunerea de cantități de gaze naturale stocate în instalații de stocare din regiune, care ar permite acoperirea vârfurilor de consum prin prelevarea volumelor necesare zilnic.

17. Până la finele anului 2022 principala sursă de import al gazelor naturale pentru Republica Moldova a fost SAP „Gazprom” din Federația Rusă, prin intermediul furnizorului SA „Moldovagaz”. În perioada anului 2022 importul gazelor naturale pe teritoriul Republicii Moldova a fost asigurat în proporție de 98,7 % din Federația Rusă. Anul 2023 s-a remarcat prin diversificarea surselor de achiziție a gazelor naturale. Astfel, asigurarea cu gaze naturale a consumatorilor Republicii Moldova (fără unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului) s-a realizat preponderent prin importul acestora din țările UE, iar din Federația Rusă importul gazelor naturale prin SAP „Gazprom” a constituit doar 0,2 %. Din anul 2024, sursa de import al gazelor naturale, în proporție de 100 %, au devenit țările UE. Volumul total al gazelor naturale importate în anul 2024 a constituit 908,1 mil. m³, iar în anul 2025 constituind 960,3 mil. m³ sau cu 5,7 % mai mult comparativ cu anul precedent. Printre principalele țări de unde au fost importate gazele naturale se numără traderi și furnizori internaționali înregistrați în România, Elveția, Țările de Jos, Austria, Bulgaria.

18. Începând cu anul 2022, pentru a reduce riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie a Republicii Moldova și pentru a asigura o mai bună pregătire pentru sezonul de încălzire, Guvernul aprobă anual Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire. Prin urmare, în anii precedenți, Guvernul a asigurat monitorizarea și punerea în aplicare a mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite prin Hotărârile Guvernului nr. 606/2022, nr. 566/2023, nr. 677/2024 și nr. 516/2025.

19. Întru asigurarea securității aprovizionării Republicii Moldova cu resurse energetice, Guvernul Republicii Moldova prin prezenta Hotărâre vine cu mai multe măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 și măsuri de eficientizare a consumului de resurse energetice, în număr de 58 măsuri.

20. În figurile de mai jos este prezentat istoricul consumului lunar de energie electrică și gaze naturale în perioadele reci (octombrie-aprilie) a anilor precedenți. Ținând cont de consumul mediu lunar de gaze naturale din ultimii 7 ani în perioadele reci (octombrie-aprilie) ale anilor 2019 – 2026, se estimează că în următorul sezon de încălzire octombrie 2026 – aprilie 2027 consumul de gaze naturale va fi de aproximativ 821 mil. m³, în scădere cu 22 mil. m³ comparativ cu cel înregistrat în perioada precedentă octombrie 2025 – aprilie 2026 (a se vedea figurile 3-4).

**Consumul lunar de energie electrică în perioadele reci ale anilor
2019 –2026, mil. kWh**

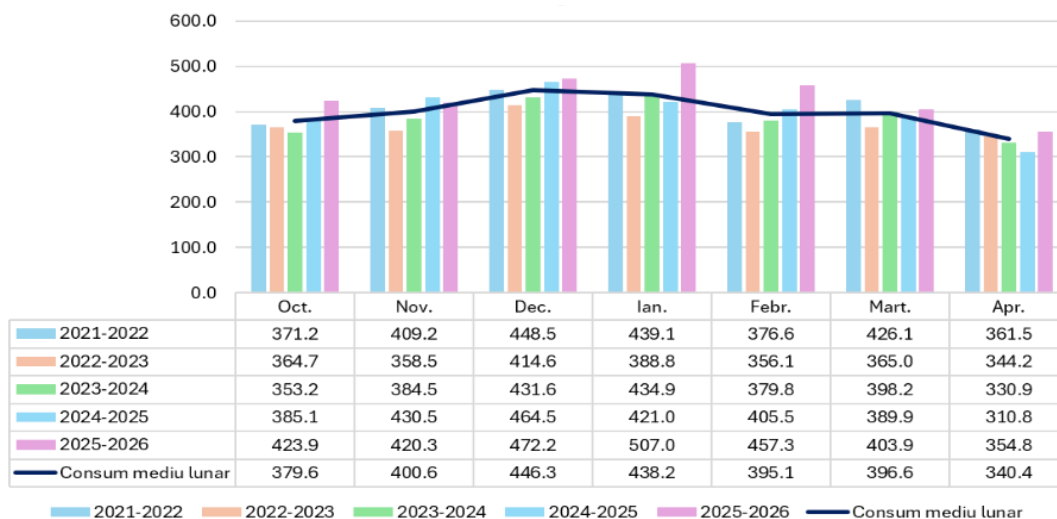

Figura. 2. Consumul lunar de energie electrică înregistrat în perioadele reci octombrie – aprilie a anilor 2021-2026, mil. kWh

Sursa: ÎS „Moldelectrica”

**Consumul lunar de gaze naturale în perioadele reci ale anilor
2019 –2026, mil. m³**

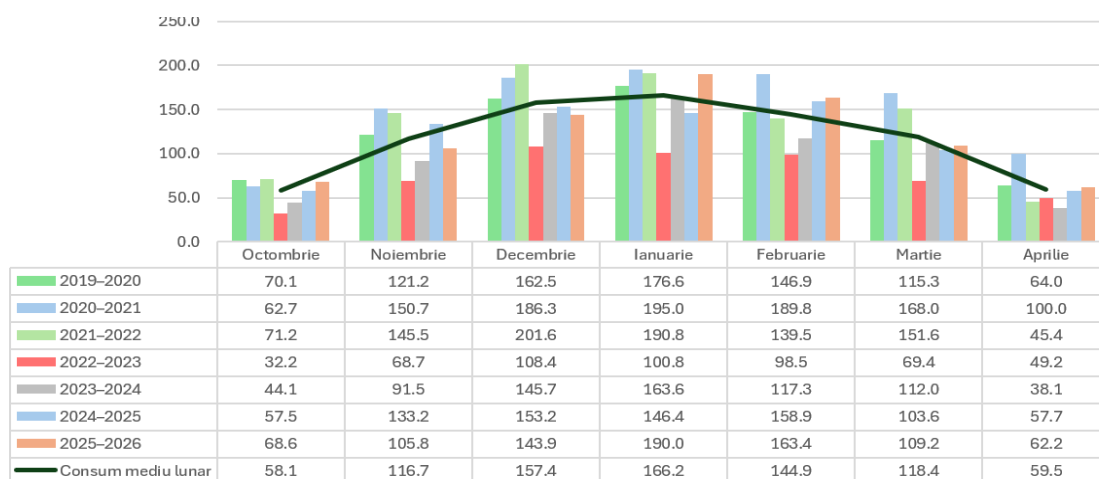

Figura 3. Consumul lunar de gaze naturale înregistrat în perioadele octombrie – aprilie a anilor 2019-2026, mil. m³

Sursa: ANRE și SRL „Vestmoldtransgaz”

**Consumul total de gaze naturale în perioada rece, 2018-2019 până 2025-
2026, mil. m³**

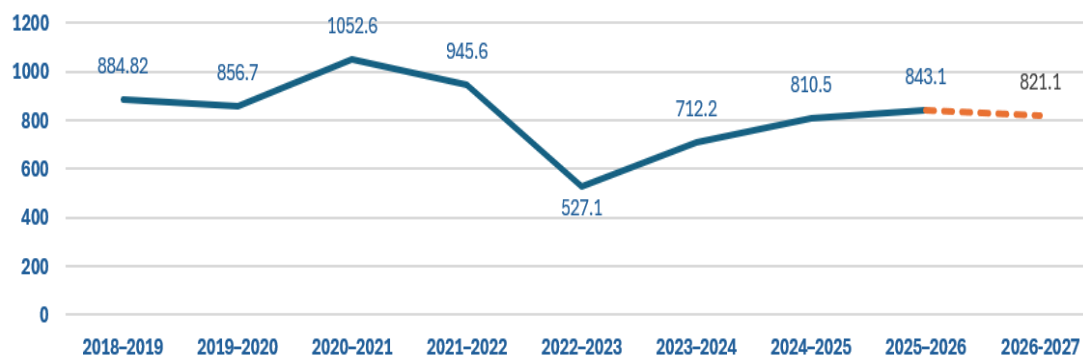

Figura 4. Consumul de gaze naturale înregistrat în perioadele reci octombrie - aprilie a anilor 2019-2026 și consumul estimat pentru sezonul de încălzire octombrie 2026 – aprilie 2027, mil. m³

21. În baza datelor disponibile pe platforma AGSI⁶ (Aggregated Gas Storage Inventory), în figurile 5-8 este prezentat nivelul stocurilor de gaze naturale în UE în diferite perioade pe parcursul anilor 2018 - 2026 și evoluția prețurilor gazelor naturale la bursa TTF (Title Transfer Facility).

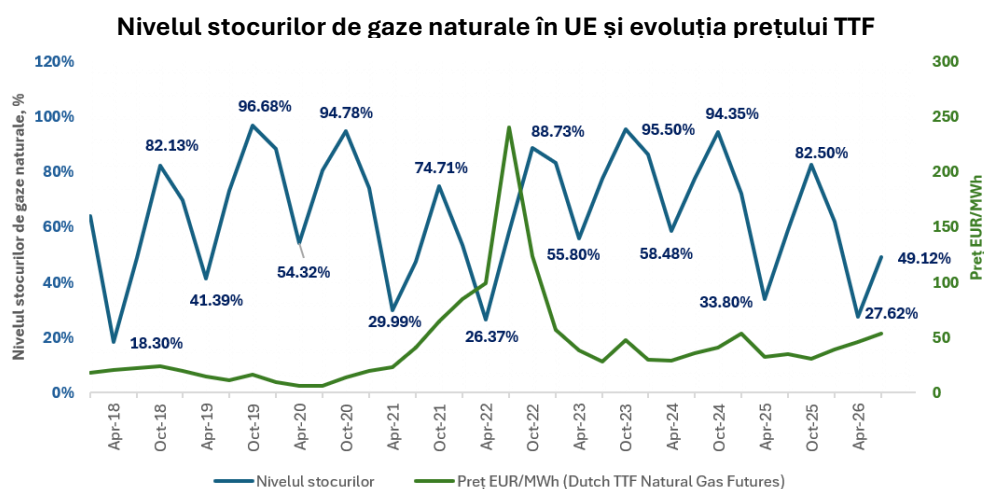

Figura 5. Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE (%) și evoluția prețurilor gazelor naturale la bursa TTF Futures (Euro/MWh)

Sursa: <https://agsi.gie.eu/>

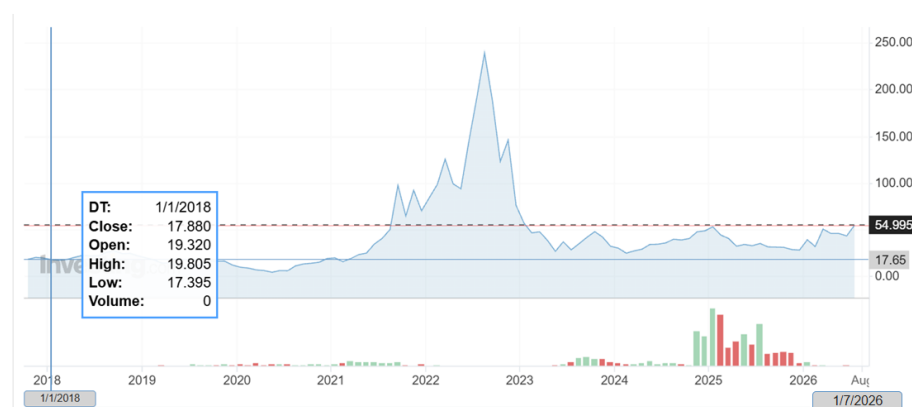

Figura 6. Evoluția lunară a prețurilor gazelor naturale la bursa TTF Futures în perioada 2018-2025, Euro/MWh

Sursa: <https://www.investing.com/commodities/dutch-ttf-gas-c1-futures>

22. Prețurile spot din Asia și Europa au reacționat rapid la întreruperea aprovizionării cauzată de închiderea efectivă a Strâmtorii Hormuz. În martie, acestea au atins cele mai ridicate medii lunare din ianuarie 2023 (în timpul crizei de aprovizionare cu gaze din 2022-2023).

⁶ <https://agsi.gie.eu/>

Figura 7. Evoluția prețurilor gazelor naturale la bursa TTF Futures în august 2025 – iulie 2026, Euro/MWh

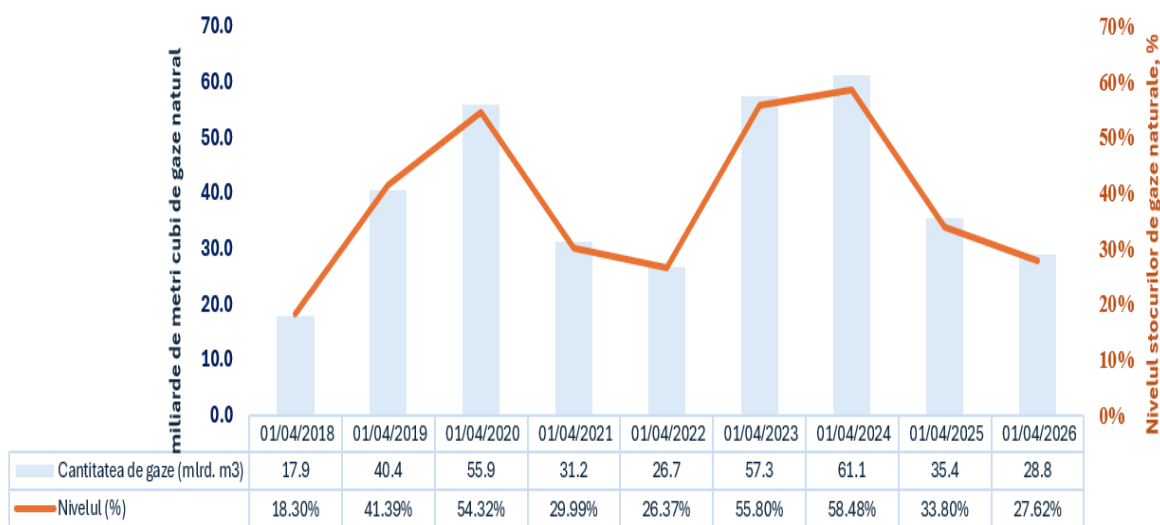
Sursa: <https://tradingeconomics.com/commodity/eu-natural-gas>

23. Instalațiile subterane de stocare a gazelor naturale servesc ca un element fundamental al securității energetice a UE, în special în timpul sezonului prelungit de iarnă, când cererea de gaze pentru încălzire crește brusc în sectoarele rezidențial și comercial. În ultimii ani, extragerile de gaze din depozite au reprezentat aproximativ 40% din totalul aprovizionării cu gaze naturale a UE în luna ianuarie, o dependență care evidențiază dominația continuă a cazanelor pe gaz în ansamblul/sectorul mai larg al încălzirii.

UE a intrat în sezonul de iarnă 2025-2026 cu un minim al stocurilor din ultimii patru ani⁷, de 86 mlrd. m³, un deficit determinat în principal de relaxarea obligațiilor de stocare în 2025, în urma cerințelor mai stricte stabilite în 2022. După retrageri sezoniere în volum total de 58 mlrd. m³, stocurile de la sfârșitul iernii au scăzut la un nivel critic de 28,8 mlrd. m³, reprezentând doar 27,62% din capacitatea totală de stocare a blocului comunitar și marcând al doilea cel mai scăzut nivel de stocare sezonieră din ultimii opt ani. Această poziție de pornire cu un nivel scăzut al stocurilor complică semnificativ următorul ciclu de injecție a gazelor din vara anului 2026, făcând ca atingerea nivelurilor minime de stocare țintă să fie extrem de dificilă, chiar și fără a lua în considerare presiunea suplimentară severă a întreruperii actuale a aprovizionării cu GNL.

La situația din 14 iulie 2026, nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale este de doar 52.49%, fiind cu circa 10.53% mai mic comparativ cu nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale înregistrat la 14 iulie 2025, și cu circa 28.34% mai mic comparativ cu nivelul de umplere al instalațiilor de stocare a gazelor naturale înregistrat la 14 iulie 2024.

Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE la situația din 1 aprilie, 2018-2026

⁷ https://www.gecf.org/Portals/0/xBlog/uploads/2026/4/27/Featurearticle_2026-04_GlobalLNGdisruptionthreatenstoundermineEUgasstorageresilience.pdf

Figura 8. Nivelul stocurilor de gaze naturale în UE la situația din 1 Aprilie 2018-2026, %/mlrd. m³

Sursa: <https://agsi.gie.eu/>

24. Ruta Trans-Balcanică este un coridor prioritar, de importanță esențială pentru siguranța în aprovizionarea regiunii și diversificare. În cadrul inițiativelor CESEC (Conectivitatea Energetică în Europa Centrală și de Sud Est) și SEEGAS, Comisia Europeană și Secretariatul Comunității Energetice, împreună cu autoritățile naționale de reglementare și operatorii de sistem de transport (OST), abordează barierele rămase pentru utilizarea eficientă a rutei, inclusiv alinierea reglementărilor, armonizarea calității gazelor și tarife competitive și previzibile pe întregul traseu.

Începând cu anul gazier 2026–2027 (octombrie 2026), OST urile din Grecia până în Ucraina vor oferi, pentru prima dată, întreaga gamă de produse de capacitate (zilnice, lunare, trimestriale, anuale) la tarife mai competitive, ceea ce reprezintă un pas important pentru sporirea competitivității.

Eforturile coordonate continue ale Secretariatului Comunității Energetice, Comisiei Europene, autorităților naționale de reglementare și OST urilor vor contribui la operarea Conduței Transbalcanice ca o rută prietenoasă pieței, lichidă și aliniată acquis-ului UE și al Comunității Energetice, care ar putea deveni în curând un coridor esențial pentru GNL și alte fluxuri diversificate de gaze.

25. Pentru sezonul de încălzire 2026-2027, SA „Termoelectrica” are acces la stocuri de combustibil de rezervă ce ar putea fi utilizate în cazul unei eventuale situații excepționale în sectorul gazelor naturale. Totodată, utilizarea combinată a combustibililor gaze naturale - păcură este puțin probabilă în sezonul de încălzire 2026-2027, având în vedere că nu se estimează a fi înregistrate în această perioadă deficit de gaze naturale pentru acoperirea consumului de gaze naturale al consumatorilor de pe malul drept al râului Nistru, precum și ținând cont de stocurile de gaze naturale planificate a fi asigurate în conformitate cu Regulamentul UE nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale.

26. În tabelul 1 este prezentat consumul lunar de gaze naturale estimat al consumatorilor protejați și întreruptibili din Republica Moldova (malul drept al râului Nistru), estimat în baza datelor disponibile privind consumul mediu de gaze naturale înregistrat în anii precedenți. Astfel, în perioada octombrie 2026 – aprilie 2027 se estimează un consum total de gaze naturale de 821,1 mil. m³, din care consumatorii protejați – 500,3 mil. m³ sau 61% și consumatorii întreruptibili – 320,8 mil. m³ sau 39% din consumul total de gaze naturale prognozat.

Tabelul 1. Consumul lunar de gaze naturale estimat al consumatorilor protejați și întreruptibili din Republica Moldova (malul drept al râului Nistru) pentru perioada octombrie 2026 - aprilie 2027, mil. m³

Volume estimate	2026			2027				Total	
	Oct	Nov	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr		
Consumul de gaze naturale estimat, total	58.1	116.7	157.4	166.2	144.9	118.4	59.5	821.1	100%
inclusiv									
Consumatori protejați	35.9	65.0	98.8	103.8	92.7	67.2	37.0	500.3	61%
Consumatori întreruptibili	22.2	51.7	58.5	62.4	52.2	51.3	22.6	320.8	39%

27. În tabelul 2 este prezentată cantitatea de energie electrică estimată a fi necesară pentru acoperirea consumului malului drept al râului Nistru în perioada octombrie 2026 - aprilie 2027, divizată pe energia electrică produsă local și cea necesară a fi importată din alte surse, în funcție de datele înregistrate de facto în perioada similară precedentă.

Tabelul 2. Consumul lunar de energie electrică estimat pentru perioada octombrie 2026 – aprilie 2027, mil. kWh

Cantități estimate	2026			2027				Total	
	Oct	Noi	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr	mil. kWh	%
1. Total consum, mil. kWh, inclusiv	423.9	420.3	472.2	507.0	457.3	403.9	354.8	3039.2	100%

1.1. Producție locală	133.2	151.6	179.8	210.1	195.5	220.5	157.0	1247.7	41%
<i>Din care produsă din surse regenerabile de energie (fără mecanismul contorizării/facturării nete)</i>	85.9	53.1	56.6	54.5	63.9	119.6	110.0	543.7	18%
1.2. Din alte surse	290.7	268.6	292.4	296.9	261.8	183.4	197.7	1791.5	59%

Sursa: ÎS „Moldelectrica” (date privind consumul energiei electrice înregistrat de facto în anul 2025-2026)

28. Din tabelul 3 și figurile 9 și 10 se observă că energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (fără a fi considerată energia electrică produsă pentru consum propriu de consumatorii care au beneficiat de mecanismul de suport contorizare/facturare netă) în ultimii 5 ani s-a majorat de 4 ori, majorându-se cu circa 405,6 mil. kWh sau cu 294%, de la 138,1 mil. kWh în perioada octombrie-aprilie 2021-2022 până la 543,7 mil. kWh în perioada octombrie-aprilie 2025-2026. Din producția locală de 1247,7 mil. kWh înregistrată în sezonul de încălzire 2025-2026, circa 43,6% sau 543,7 mil. kWh a reprezentat energie electrică produsă din surse regenerabile de energie (inclusiv energia electrică produsă de ÎS „Nodul Hidroenergetic Costești”).

Prin modificările aprobate la Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prin care prevederile *Directivei (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile* au fost transpuse în legislația națională, s-a stabilit necesitatea trecerii de la mecanismul de contorizare netă, care în cazul Republicii Moldova, poate fi considerat că și-a atins pe deplin obiectivul primar de a crește interesul consumatorilor finali pentru dezvoltarea proiectelor de autoconsum, cu mecanismul de facturare netă, care asigură dezvoltarea sustenabilă a acestui segment prin oferirea semnalelor de preț. Astfel, începând cu 1 ianuarie 2024 se aplică mecanismul de facturare netă, în cazul producătorilor de energie verde pentru consumul propriu.

Tabelul 3. Energia electrică produsă din surse regenerabile de energie (SRE) în perioadele sezonului de încălzire ale anilor 2021–2026, mil. kWh

Energie electrică produsă din SRE, fără mecanismul contorizării/facturării nete		Oct	Noi	Dec	Ian	Feb	Mar	Apr	TOTAL
2021-2022	mil. kWh	13.9	19.7	22.3	23.6	16.4	18.8	23.4	138.1
2022-2023		20.9	17.7	18.6	22.7	27.8	31.5	29.8	168.8
2023-2024		36.5	35.2	28.2	35.7	40.1	42.5	42.6	260.7
2024-2025		48.5	45.4	41.8	52.1	47.3	73.5	93.6	402.2
2025-2026		85.9	53.1	56.6	54.5	63.9	119.6	110.0	543.7
2025/2021	%	72.0	33.4	34.3	31.0	47.6	100.7	86.6	405.6
		518	170	154	131	290	535	371	294

Sursa: ÎS „Moldelectrica”

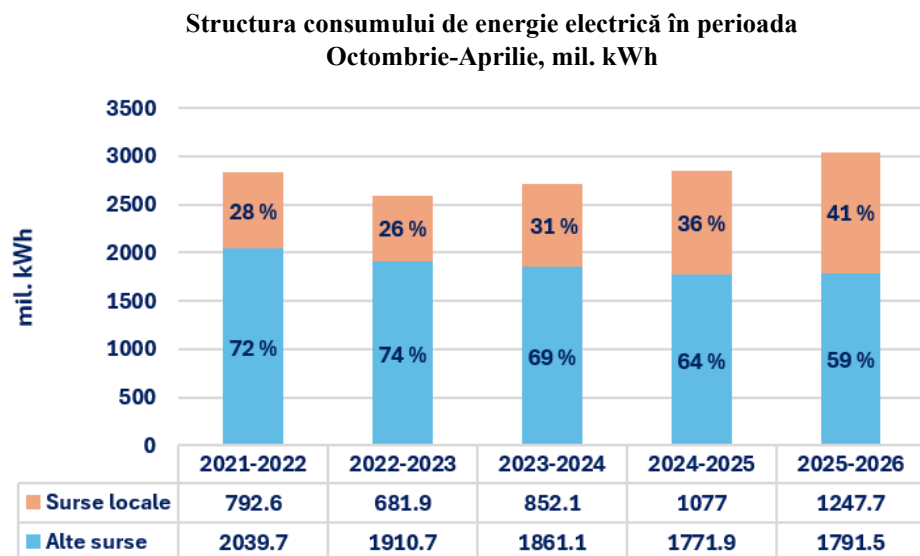

Figura 9. Energie electrică consumată în perioadele octombrie-aprilie 2021-2026 din surse locale și alte surse, mil. kWh Sursa: ÎS „Moldelectrica”

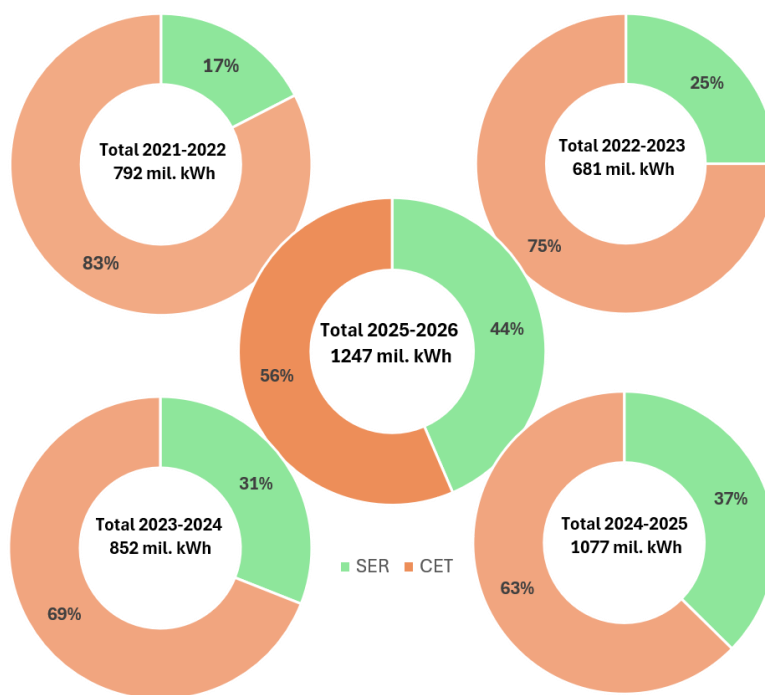

Figura 10. Energie electrică produsă în perioadele octombrie-aprilie 2021-2026 din surse locale (fără mecanismul contorizării/facturării nete), mil. kWh Sursa: ÎS „Moldelectrica”

29. Potrivit datelor Centrului Național pentru Energie Durabilă, în primele cinci luni au fost instalate capacități noi de producere a energiei electrice din surse regenerabile cu o putere totală 86,88 MW, înregistrând un total de 1.067,86 MW. Din capacitățile noi instalate în această perioadă, 55,71 MW revin instalațiilor fotovoltaice, 6 MW instalațiilor eoliene, iar 1,32 MW instalațiilor pe biogaz.

Mecanismele de sprijin reglementate de stat precum contorizarea netă (5.051 beneficiari) și facturarea netă (4.608 beneficiari) au încurajat participarea activă a unui număr de 9.659 prosumatori la finele lunii mai 2026, contribuind la instalarea unei capacități de 215,26 MW, ce constituie 20% din totalul capacităților E-SER instalate. Totodată, 157,25 MW (15%) din capacități au fost instalate în baza mecanismului de sprijin Tarif fix. De asemenea, 33,25 MW (3%) din capacități au fost instalate în baza

prevederilor Legii nr. 160-XVI/2007 privind energia regenerabilă, iar în baza mecanismului Preț fix sunt instalate 60 MW (6%) din capacități.

Repartizarea capacităților instalate în funcție de tehnologia de producere a energiei electrice din surse regenerabile este prezentată în figura nr. 11.

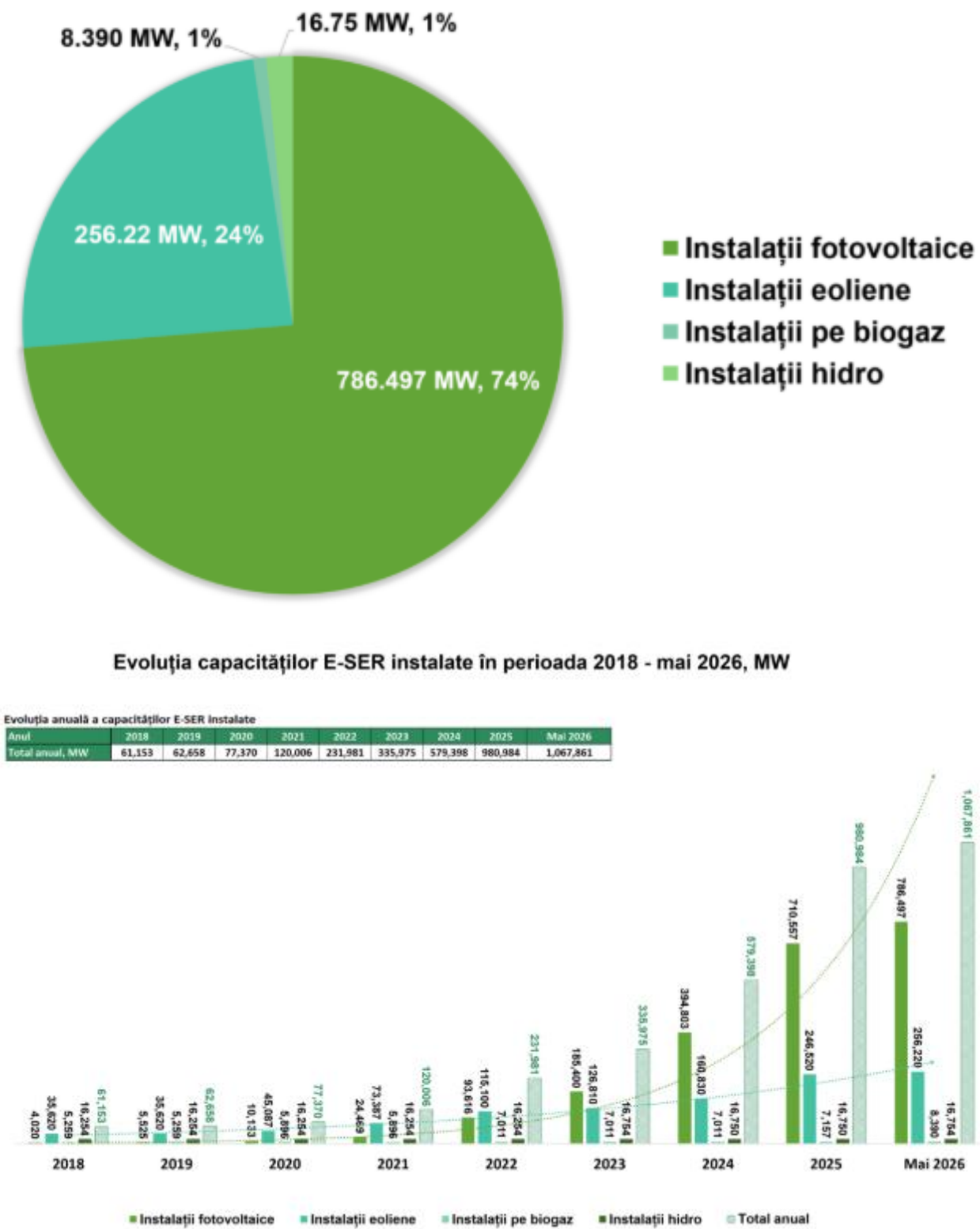

Figura 11. Evoluția capacităților E-SER instalate în perioada 2018 - mai 2026, MW
Sursa: Centrul Național pentru Energie Durabilă (CNED)

30. La data de 18 iunie 2026, Comisia de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare a deschis ofertele tehnice depuse în cadrul celei de-a doua licitații pentru construirea centralelor electrice eoliene cu o capacitate totală de 170 MW și a sistemelor de stocare a energiei în baterii cu o

capacitate minimă de 44 MWh. Capacitatea totală propusă de ofertanți depășește semnificativ volumul scos la concurs, fiind depuse oferte pentru peste 423 MW de capacități eoliene și peste 305 MWh de capacități de stocare a energiei.

Licitația reprezintă un pas important în implementarea obiectivelor asumate de Republica Moldova privind dezvoltarea surselor regenerabile de energie și consolidarea securității energetice. Spre deosebire de prima rundă de licitații, actualul exercițiu include și obligația instalării capacităților de stocare a energiei, menite să contribuie la flexibilitatea și stabilitatea Sistemului Electroenergetic Național.

Proiectele selectate vor beneficia de statutul de producător eligibil mare și de garanția achiziționării energiei electrice produse pe o perioadă de 15 ani, mecanism care oferă predictibilitate investițională și facilitează atragerea finanțării necesare pentru realizarea investițiilor. Iar pentru Republica Moldova, noile capacități înseamnă diversificarea surselor de energie regenerabilă, așa cum în prezent circa două treimi din capacități constituie energie solară.

31. La situația de la sfârșitul lunii mai 2026, în Republica Moldova la rețelele electrice sunt racordate 7 instalații de stocare a energiei electrice, cu o capacitate totală de stocare de 153,74 MWh. Sistemele de stocare a energiei electrice în baterii (BESS – Battery Energy Storage System) permit înmagazinarea surplusului de energie produs în perioadele de producție maximă și livrarea acestuia în rețea în orele de consum ridicat. Prin acest mecanism, instalațiile de stocare contribuie la reducerea importurilor de energie electrică în orele de vârf, la diminuarea dezechilibrelor din sistemul electroenergetic și la consolidarea securității energetice a Republicii Moldova.

II. ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE ÎN SECTORUL ENERGETIC AL REPUBLICII MOLDOVA

32. Republica Moldova este totalmente dependentă de importul gazelor naturale. Circa 72% din sursele de energie primară sunt importate în Republica Moldova, iar aprovizionarea cu gaze naturale a țării până în anul 2022 a depins în mod tradițional de importurile dintr-o singură sursă – SAP „Gazprom”.

33. Începând cu decembrie 2022, a avut loc diversificarea surselor de achiziție a gazelor naturale pentru malul drept al râului Nistrului. Astfel, asigurarea cu gaze naturale a consumatorilor Republicii Moldova (fără unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului) se realizează din volumele importate din țările europene.

Sistemul de gaze naturale din Republica Moldova este divizat între malul drept al râului Nistru și regiunea transnistreană, aceasta nefiind controlată de autoritățile constituționale ale țării unde este amplasată cea mai mare centrală termoelectrică consumatoare de gaze naturale – MGRES, care până în anul 2024 inclusiv, furniza circa până la 80% din energia electrică anuală utilizată pe malul drept al râului Nistrului. După ce SAP „Gazprom” a sistat livrările de gaze către regiunea transnistreană a Republicii Moldova la 1 ianuarie 2025, MGRES nu mai produce energie electrică pentru malul drept al râului Nistrului.

34. În contextul situației critice din regiunea transnistreană a Republicii Moldova din ianuarie 2025, au fost examinate și propuse de către părți mai multe scenarii de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene. Datorită intervenției autorităților statului și suportului Uniunii Europene și Secretariatului Comunității Energetice, au fost diminuate riscurile apariției unei crize umanitare în această regiune.

La data de 27 ianuarie 2025, UE a anunțat despre oferirea unui pachet de asistență de urgență în valoare de 30 milioane EUR (conform pct. 1.2 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (CSE) nr. 6 din 31 ianuarie 2025: 20 milioane euro pentru achiziția gazelor naturale în calitate de ajutor umanitar destinat regiunii transnistrene a Republicii Moldova și 10 milioane euro pentru achiziția energiei electrice pentru necesitățile malului drept al râului Nistru), ca un prim pas pentru a sprijini Republica Moldova în soluționarea crizei energetice provocate de SAP „Gazprom”. Prin acest pachet, UE a finanțat achiziționarea și transportul de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova,

pentru a contribui la restabilirea alimentării cu energie electrică și termică a celor peste 350 000 de locuitori ai regiunii până la 10 februarie 2025.

La data de 4 februarie 2025, Comisia Europeană și Republica Moldova au convenit asupra unei strategii pe doi ani pentru independența și reziliența energetică a Republicii Moldova. Strategia are un dublu obiectiv: detașarea Republicii Moldova de nesiguranța aprovizionării cu gaze naturale din Federația Rusă și integrarea deplină a acesteia pe piața energetică a Uniunii Europene.

În cadrul acestei strategii, suportul financiar pentru Republica Moldova se estima a fi de până la 250 milioane Euro pentru anul 2025, cu condiția realizării anumitor măsuri de aliniere la standardele energetice ale UE, consolidarea infrastructurii și promovarea securității energetice, a eficienței și a progresului în materie de energie verde, asumate de autoritățile Republicii Moldova prin Scrisoarea de intenție semnată de Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană la data de 4 februarie 2025.

Adițional la acest suport financiar și ca parte a aceleiași strategii, o ofertă de 60 de milioane Euro a fost pusă la dispoziția Guvernului pentru populația din regiunea transnistreană a Republicii Moldova, sub rezerva anumitor condiții. Cu toate acestea, așa-numitele structuri din regiunea transnistreană a Republicii Moldova nu au răspuns la ajutorul oferit de UE, livrările de gaze naturale fiind asigurate către regiunea transnistreană prin intermediul companiei MET Gas and Energy Marketing AG, cu condiția recepționării de către SA „Moldovagaz” a plăților în avans de la SRL „Tiraspoltransgaz” pentru gazele naturale și serviciile de transport.

Începând cu luna februarie 2025, livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană este asigurată prin intermediul contractelor-cadru încheiate de către SA „Moldovagaz” cu compania MET Gas and Energy Marketing AG.

35. Întru identificarea unui mecanism de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene a Republicii Moldova, unde activează întreprinderi nelicențiate din sectorul energetic, prin Legea nr. 152/2025 cu privire la modificarea unor acte normative au fost efectuate modificări la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, inclusiv prin completarea acesteia cu art. 85¹ care prevede desemnarea de către ANRE a unei entități ce va livra gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova și crearea gradual și menținerea stocurilor de gaze naturale pentru a asigura acoperirea a cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor casnici și întreprinderilor și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale, din regiunea în care operează operatorii de sistem nelicențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici.

36. SA „Moldovagaz” a fost desemnată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare Hotărârea ANRE) nr. 490/2025 în calitate de entitate responsabilă de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene pentru perioada 01 septembrie 2025–31 martie 2026, prelungită până la 31 decembrie 2026. Prin Hotărârea ANRE nr. 502/2025, a fost aprobată cantitatea de gaze naturale în volum de 57 mil. m³ care urma a fi stocată până la 1 noiembrie 2025 de către SA „Moldovagaz”.

Prin Hotărârea ANRE nr. 286/2026 a fost aprobată cantitatea de gaze naturale aferentă obligației de stocare pentru perioada rece 2026–2027, în volum de 53,7 mil. m³, care urmează să fie constituită până la 1 noiembrie 2026 de entitatea desemnată pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene.

37. Continuitatea aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene se caracterizează printr-un grad ridicat de incertitudine, determinat inclusiv de dependența de mecanisme externe de achitare al cantităților contractate. În aceste condiții, stocurile de gaze naturale constituie un element esențial de securitate energetică, inclusiv pentru acoperirea unor eventuale întreruperi totale ale livrărilor.

În sezonul de încălzire 2025-2026, din cauza întârzierilor plăților pentru livrările curente de gaze naturale către malul stâng al râului Nistru, entitatea de aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene, deja în luna noiembrie-decembrie 2025 a utilizat practic integral stocurile de gaze naturale

stabilite conform Hotărârii ANRE nr. 502/2025, generând un risc și mai mare de incertitudine privind asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene în perioada ulterioară din sezonul de încălzire 2025-2026, precum și de creare a unor dezechilibre a sistemului de transport gaze naturale a Republicii Moldova.

Ținând cont de incertitudinea actuală privind asigurarea continuă a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană, întru asigurarea continuității securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii și diminuarea riscurilor de aprovizionare, a fost elaborat un proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 108/2016, adoptat în prima lectură de către Parlamentul Republicii Moldova la data de 18 iunie 2026, ce prevede modificarea art. 85¹ în scopul asigurării monitorizării modului de utilizare a acestor stocuri pe parcursul perioadei sezonului de încălzire, precum și întru alinierea nivelului obligației de stocare a gazelor naturale impuse entității responsabile de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2022/1032 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor naturale.

38. În scopul eliminării graduale a discrepanțelor fiscale și legislative între cele două maluri ale Nistrului a fost adoptată Legea nr. 67/2026 pentru instituirea Fondului de convergență și modificarea unor acte normative (taxa pe valoarea adăugată și accizele). Legea abrogă alin. (7) art. 4 din Legea nr. 1417/1997 pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal, și care prevede scutirea de TVA fără drept de deducere pentru importul și livrările ulterioare ale gazelor naturale efectuate de SA „Moldovagaz” către SRL „Tiraspoltransgaz” care nu are relații cu sistemul bugetar al Republicii Moldova. Scutirea este abrogată deoarece reprezintă o derogare de la sistemul TVA, care generează tratament discriminatoriu pe piața gazelor naturale și nu corespunde principiului neutralității TVA.

Totodată, conform prevederilor Legii nr. 67/2026, începând cu 1 ianuarie 2027 livrarea energiei electrice de echilibrare agenților economici care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova, importul și livrările ulterioare ale gazelor naturale consumatorilor și agenților economici care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al Republicii Moldova se supun TVA conform modului stabilit de Guvern.

Suplimentar, Legea nr. 67/2026 prevede instituirea unui Fond de convergență, ce ar urma să contribuie la reducerea decalajelor economice și sociale dintre regiunea transnistreană și restul Republicii Moldova. Acesta se planifică să sprijine modernizarea infrastructurii, armonizarea standardelor și susținerea mediului de afaceri, dar și proiecte cu impact social direct - educație, sănătate, ocupare și protecție socială - consolidând încrederea populației de pe ambele maluri ale Nistrului în procesul de reintegrare și asigurând o convergență echitabilă.

39. În mai 2025, SA „Energocom” a fost desemnată de ANRE pentru o perioadă de 3 ani ca furnizor de ultimă opțiune și furnizor de serviciu public de gaze, în baza unei proceduri competitive, transparente și nediscriminatorii. Decizia ANRE în acest sens a intrat în vigoare în septembrie 2025. Urmare a neîndeplinirii în termen a procesului de separare a proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale, în conformitate cu condițiile stipulate la art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, începând cu 1 septembrie 2025, licența SA „Moldovagaz” pentru activitățile de furnizare a gazelor naturale, inclusiv obligațiile de serviciu public impuse, au fost retrase, iar consumatorii acestora au fost preluați de SA „Energocom”.

40. Republica Moldova practic nu dispune de capacități de producere a gazelor naturale, fiind dependentă de importul de resurse energetice, iar lipsa capacității de stocare în țară a gazelor naturale are ca rezultat o dependență completă de fluxurile neîntrerupte de gaze naturale prin sistemul de transport al Republicii Moldova, pentru a asigura securitatea energetică și a satisface cererea curentă.

Conform modificărilor efectuate la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale prin Legea nr. 152/2025 pentru modificarea unor acte normative (securitatea aprovizionării cu gaze naturale și alte aspecte ce țin de sectorul gazelor naturale), dispozițiile referitoare la obligația de stocare de 15% au fost

extinse pe o perioadă nedeterminată și distribuite între furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale prin mecanisme bazate pe piață (conform cotei de piață a acestora). Gazele naturale stocate în contextul executării obligației de stocare se utilizează de către furnizorii de gaze naturale obligați începând cu 1 noiembrie, iar furnizorii de gaze naturale obligați urmează să țină cont de necesitatea asigurării continuității livrării gazelor naturale consumatorilor protejați pe parcursul perioadei rece a anului.

41. În Republica Moldova, pe malul drept al râului Nistru, se aplică două mecanisme distincte de stocare a gazelor naturale: stocurile de securitate, create și menținute de entitatea desemnată de Guvern pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, și stocurile de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare, constituite de furnizorii de gaze naturale obligați, în conformitate cu art. 108² și 108³ din Legea nr. 108/2016.

În vederea îndeplinirii exhaustive a obligației de stocare, pentru a suplini până la data de 1 octombrie 2025 stocul de gaze naturale până la 50 mil. m³, în corespundere cu pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 668/2022, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 302/2025, SA „Energocom” a procurat 2,9 milioane m³. Conform ultimelor modificări efectuate la Hotărârea Guvernului nr. 668/2022 prin Hotărârea Guvernului nr. 299/2026, nivelul stocurilor de securitate necesar a fi asigurat de SA „Energocom” până la 1 octombrie 2026, este de 56,3 mil. m³.

În temeiul art. 108² și 108³ din Legea nr. 108/2016, prin Hotărârea ANRE nr. 426/2025 a fost aprobată cantitatea totală de gaze naturale care urma să fie stocată până la 1 noiembrie 2025, în mărime de 145,37 mil. m³, precum și lista furnizorilor de gaze naturale obligați să instituie stocuri de gaze naturale și cantitățile de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare. Prin Hotărârea ANRE nr. 285/2026 privind obligația de stocare a gazelor naturale pentru perioada rece a anului 2026-2027 a fost aprobată cantitatea de gaze naturale în volum de 140,3 mil. m³ care urmează a fi stocată până la 1 noiembrie 2026.

[Raportul Secretariatului Comunității Energetice privind stocarea gazelor naturale din 2026](#)⁸, publicat anul acesta, subliniază faptul că Republica Moldova se impune ca model pentru țările din Europa fără instalații de stocare a gazelor naturale în ceea ce privește implementarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 2022/1032.

42. La 9 iunie 2026, Ministerul Energiei, cu suportul Secretariatului Comunității Energetice, în cadrul proiectului MEIR finanțat de Uniunea Europeană, a organizat exercițiul de simulare de tip table-top al Republicii Moldova privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale, în conformitate cu art. 10 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2017/1938 și pct. 60 din Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2024.

Exercițiul a vizat testarea aplicării Planului național de urgență pentru sectorul gazelor naturale prin simularea unor scenarii de risc cu impact mediu și ridicat, precum și a răspunsurilor instituționale în timp real. Obiectivele exercițiului au constat în verificarea funcționalității mecanismelor prevăzute de Plan, evaluarea capacității instituțiilor competente de a preveni, evalua și gestiona o perturbare majoră a aprovizionării cu gaze naturale printr-un răspuns coordonat și proporțional, precum și consolidarea nivelului de pregătire pentru sezoanele reci viitoare, ținând cont de riscurile regionale, de dependența Republicii Moldova de importurile de gaze naturale și de infrastructura transfrontalieră.

Exercițiul a confirmat progresele înregistrate de Republica Moldova în dezvoltarea unui cadru național aliniat cerințelor UE privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale. Totodată, acesta a evidențiat necesitatea dezvoltării în continuare a procedurilor operaționale detaliate, a fluxurilor de date, a mecanismelor de coordonare și a comunicării interinstituționale. Rezultatele exercițiului urmează a fi raportate de Ministerul Energiei, în calitate de autoritate competentă, Grupului de coordonare pentru securitatea aprovizionării cu gaze din cadrul Comunității Energetice și vor servi drept bază pentru îmbunătățirea continuă a cadrului național privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale.

⁸ <https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2026/6/1.html>

43. În contextul aprobării prin Hotărârea ANRE nr. 564/2025 a calendarului de liberalizare a pieței gazelor naturale, de la 1 aprilie 2026 consumatorii non-casnici mari (cu o cotă de piață de aproximativ 55%), respectiv 1 aprilie 2027 consumatorii non-casnici mijlocii (cu o cotă de piață de aproximativ 6%), urmează să procure gaze naturale de pe piața concurențială fiind restricționat accesul la furnizarea în cadrul obligației de serviciu public prevăzute la art. 89 alin. (1) din Legea nr. 108/2016. Astfel, de la 1 aprilie 2026, consumatorii non-casnici mari nu mai cumpără gaze naturale la prețuri reglementate, ci își aleg singuri furnizorul și negociază direct condițiile comerciale. Reforma are drept scop dezvoltarea unei piețe concurențiale, transparente și aliniate regulilor europene.

44. Cu referire la sectorul electroenergetic, este necesar a fi menționat că sincronizarea de urgență a sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei cu sistemul electroenergetic European ENTSO-E, din data de 16 martie 2022, a permis asigurarea stabilității sistemului electroenergetic și a oferit posibilitatea de a realiza schimburi comerciale de energie electrică de pe piața de energie electrică europeană în mod normal. Prin urmare, chiar și în contextul geopolitic complicat a fost asigurată continuitatea aprovizionării cu energie electrică.

45. Pentru a menține gradul de siguranță în aprovizionarea cu energie electrică, au fost diversificate sursele de aprovizionare cu energie electrică prin încheierea mai multor contracte bilaterale, atât cu producători din Ucraina, cât și cu producători și furnizori din România. Urmărind intensificarea relațiilor bilaterale dintre Republica Moldova și România, a fost posibilă înregistrarea SA „Energocom” la bursa OPCOM și BRM din România și efectuarea tranzacțiilor pe aceste platforme.

46. Pentru a avansa reforma pieței și funcționarea piețelor organizate, ANRE a desemnat SRL „Operatorul Pieței de Energie M” (OPEM) în calitate de operator al pieței energiei electrice, responsabil de realizarea cuplării internaționale a pieței pentru ziua următoare (PZU) și a pieței intrazilnice (PI). PZU și PI au fost lansate oficial de către OPEM în luna decembrie 2025 și reprezintă o etapă importantă în dezvoltarea piețelor organizate de energie electrică, dar și un pas esențial pentru integrarea Republicii Moldova în piața regională de energie electrică.

Prin participarea tot mai activă a companiilor înregistrate la piață se reflectă beneficiile incontestabile ale funcționării mecanismelor de piață asigurând o formare corectă și transparentă a prețurilor de energie electrică.

Mecanismul PZU, dezvoltat în conformitate cu prevederile legislației primare și secundare aplicabile, elaborate în conformitate cu legislația UE aplicabilă, și a procedurilor operaționale ale OPEM, sprijină participanții la piața de energie electrică din Republica Moldova în satisfacerea obligațiilor și oportunităților, prin punerea la dispoziția acestora a unui acces transparent și sigur la piață, cu o platformă de tranzacționare robustă, precum și cu proceduri clare, conforme, privind activitățile pre și post-tranzacționare. De menționat faptul că, urmare a modificărilor la Regulile pieței energiei electrice, aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020, privind ora de închidere a PZU, se observă o participare tot mai activă a companiilor înregistrate la piață, ceea ce reflectă beneficiile funcționării mecanismelor de piață asigurând o formare corectă și transparentă a prețurilor la energia electrică.

Rezultatele înregistrate începând cu 1 iulie 2026 prin care se observă că pe piața organizată de energie electrică operată de SRL „OPEM” s-a înregistrat creșterea lichidității, cantitățile de tranzacționate ajungând între 8 - 16% din consumul zilnic, demonstrează că pentru atingerea obiectivului ca mecanismele de tranzacționare lansate să sprijine participanții la piața de energie electrică în maximizarea beneficiilor și stabilirea unui preț consistent al energiei electrice, este nevoie de un interes susținut al participanților, pentru a crește posibilitatea de stabilirea de tranzacții pentru construirea și consolidarea lichidității care să asigure premisele unui preț corect și transparent al energiei electrice.nare, inclusiv activitățile de raportare.

47. În continuarea reformelor pieței energiei electrice din Republica Moldova, prin Hotărârea ANRE nr. 851/2025 a fost aprobat calendarul privind excluderea centralelor electrice de termoficare urbane de la mecanismul de sprijin, decizie fundamentată pe analiza gradului de maturitate și lichiditate a pieței energiei

electrice. Potrivit calendarului, excluderea de la mecanismul de sprijin este stabilită pentru data de 1 mai 2027, fiind luat în considerare specificul sezonier al activității centralelor electrice de termoficare urbane. Totodată, ANRE a aprobat calendarul privind restricționarea accesului la prețuri reglementate pentru alte categorii de consumatori decât consumatorii casnici, societățile comerciale micro și societățile comerciale mici. Decizia are la bază analiza structurii și gradului de concentrare a pieței de energie electrică, precum și nivelul actual de dezvoltare a piețelor angro și cu amănuntul, urmând a fi aplicată începând cu 1 ianuarie 2027, cu scopul de a asigura o tranziție predictibilă pentru participanții la piață.

48. În conformitate cu prevederile Legi nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, în trimestrul 2, 2026, ANRE a organizat prin procedura competitivă selectarea furnizorilor de energie electrică care urmează să asigure obligațiile de serviciu public privind prestarea serviciului universal și furnizarea energiei electrice de ultimă opțiune.

Având în vedere faptul că pentru fiecare teritoriu autorizat prin licențele operatorilor sistemelor de distribuție a fost depusă câte o singură cerere de participare, a fost constată imposibilitatea finalizării procedurii competitive de selectare.

Astfel, prin Hotărârea ANRE nr. 410/2026 au fost impuse obligațiile de serviciu public prevăzute la art. 114 și 115 din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică pentru un termen de 3 ani începând cu 9 iulie 2026, ÎCS „Premier Energy” SRL pentru teritoriul autorizat al operatorului sistemului de distribuție ÎCS „Premier Energy Distribution,, SA, și SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” pentru teritoriul autorizat al operatorului sistemului de distribuție SA „Rețele Electrice de Distribuție Nord”.

49. Totodată, în cadrul reformei pieței energiei electrice, a fost consolidat mecanismul de echilibrare și a fost operaționalizată Piața energiei electrice de echilibrare, precum și Piața serviciilor de sistem, gestionate de ÎS „Moldelectrica” în calitate de operator al sistemului de transport.

Achiziția rezervelor de echilibrare se realizează prin proceduri concurențiale, în baza ofertelor depuse de furnizorii de servicii de echilibrare, pentru rezervele necesare majorării sau reducerii puterii.

Pentru a remedia lipsa resurselor de echilibrare și a încuraja investițiile în noi capacități de echilibrare, în 2025 ANRE a impus o obligație de serviciu public în baza căreia ÎS „Moldelectrica” a organizat o licitație dedicată pentru achiziția de noi capacități de echilibrare. La 14 mai 2026, operatorul sistemului de transport a anunțat rezultatele pentru șase loturi licitate și a încheiat contracte de capacitate de echilibrare cu ofertanții câștigători pentru perioada de până la 31 decembrie 2030.

Aceste măsuri, concomitent cu dezvoltarea unor resurse suplimentare de flexibilitate, vor permite operatorului sistemului de transport să gestioneze mai eficient variațiile dintre producerea și consumul de energie electrică, abaterile participanților la piață, fluctuațiile producției din surse regenerabile și eventualele dezechilibre apărute în perioadele de consum sporit. Consolidarea mecanismelor de echilibrare reprezintă, astfel, un element esențial pentru securitatea alimentării cu energie electrică și pentru reducerea riscurilor privind aprovizionarea cu energie electrică în sezonul de încălzire 2026–2027.

50. Pe partea de produse petroliere este necesar de menționat că, acestea reprezintă un element relevant al securității energetice în sezonul rece, având în vedere rolul motorinei, benzinei, gaz petrolier lichefiat și al altor combustibili lichizi în asigurarea mobilității, funcționarea serviciilor publice, activitatea economică, intervențiile de urgență, precum și asigurarea surselor de rezervă ale instituțiilor și infrastructurilor critice. Republica Moldova este total dependentă de importurile de produse petroliere, iar piața internă rămâne expusă evoluțiilor prețurilor de pe piețele regionale și internaționale, inclusiv volatilității cotațiilor la petrol, disponibilității produselor în statele furnizoare și funcționării lanțurilor logistice de import.

În anul 2026, pe fondul riscurilor externe asupra aprovizionării cu resurse energetice, prin Hotărârea Guvernului nr. 81/2026 a fost instituită stare de alertă în sectorul energetic pentru o perioadă de 60 de zile, măsură preventivă orientată spre protejarea consumului intern și menținerea stabilității sistemului

energetic. În cadrul regimului respectiv au fost aplicate măsuri temporare privind menținerea disponibilității produselor petroliere pe piața internă, inclusiv condiționarea exportului și reexportului produselor petroliere principale din Portul Internațional Liber Giurgiulești de menținerea unor plafoane minime de stoc și limitarea comercializării cu amănuntul a motorinei în recipiente de consum în cantitate de cel mult 20 de litri.

51. Experiența sezonului precedent a evidențiat și riscuri specifice perioadei reci, în special dificultăți asociate funcționării motorinei la temperaturi scăzute, prin pierderea filtrabilității combustibilului și blocarea sistemelor de alimentare ale autovehiculelor, utilajelor, generatoarelor și altor echipamente utilizate de consumatorii critici. În acest context, pentru perioada rece 2026–2027 este necesară asigurarea tranziției organizate către motorina corespunzătoare perioadei de iarnă, inclusiv prin înprospătarea stocurilor comerciale existente la depozitele petroliere și stațiile de alimentare, precum și prin verificarea conformității motorinei comercializate în perioada de iarnă.

Totodată, riscurile externe privind aprovizionarea cu produse petroliere rămân actuale. Evoluțiile recente din zona Strâmtorii Hormuz confirmă vulnerabilitatea piețelor internaționale la perturbări ale rutelor maritime strategice și pot genera presiuni asupra cotațiilor petrolului, costurilor logistice și disponibilității produselor petroliere în regiune. În condițiile dependenței Republicii Moldova de importuri și ale concentrării aprovizionării dintr-un număr limitat de piețe regionale, se impune monitorizarea preventivă a importurilor, stocurilor comerciale și rutelor logistice de aprovizionare pe durata sezonului rece.

52. În tabelul 4 sunt prezentate cantitățile estimate a fi necesar de livrat în sezonul de încălzire 2026-2027 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului drept al râului Nistru. Totodată, în tabelul 5 sunt prezentate cantitățile livrate de facto în sezonul de încălzire 2025-2026 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor regiunii transnistrene, care pot servi ca referință pentru estimarea consumului de energie electrică și gaze naturale a acestora în următorul sezon de încălzire.

Tabelul 4. Cantități estimate a fi necesare de livrat în sezonul de încălzire 2026-2027 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor malului drept al râului Nistru

Nr.	Furnizarea gazelor naturale/energiei electrice	2026			2027				TOTAL ⁹
		Oct.	Nov.	Dec.	Ian.	Febr.	Mart.	Apr.	
1.1.	Gaze naturale estimate a fi livrate către malul drept al râului Nistru, mil. m ³	58.1	116.7	157.4	166.2	144.9	118.4	59.5	821.1
1.2.	Energie electrică estimată a fi livrată către malul drept al râului Nistru, mil. kWh, inclusiv:	423.9	420.3	472.2	507.0	457.3	403.9	354.8	3039.2
1.2.1	Producția locală de energie electrică, mil. kWh	133.2	151.6	179.8	210.1	195.5	220.5	157.0	1247.7
1.2.2	Energie electrică livrată din alte surse, mil. kWh, inclusiv:	290.7	268.6	292.4	296.9	261.8	183.4	197.7	1791.5
1.2.2.1	Energie electrică livrată de MGRES, mil. kWh	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.2.2	Energie electrică livrată din surse externe, mil. kWh	290.7	268.6	292.4	296.9	261.8	183.4	197.7	1791.5

Tabelul 5. Cantități livrate în sezonul de încălzire 2025-2026 pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale a consumatorilor regiunii transnistrene

Nr.	Furnizarea gazelor naturale/energiei electrice	2025			2026				TOTAL
		Oct.	Nov.	Dec.	Ian.	Febr.	Mart.	Apr.	
	2.1. Gaze naturale livrate către regiunea transnistreană, mil. m ³	57	82	101	119	103	68	55	585
	2.2. Consum de energie electrică al regiunii transnistrene (consumatori finali) ¹⁰ , mil. kWh, inclusiv:	76.9	92.6	85.6	78.3	70.6	76.7	65.5	546.2
	2.2.1. Livrat de MGRES	60.9	77.6	73.0	66.4	57.6	61.0	53.5	450
	2.2.2. Livrat de centrala hidroelectrică Dubăsari	16.0	14.3	12.6	11.5	13.0	14.4	13.0	94.9
	2.2.3. Flux din malul stâng spre malul drept	-0.02	0.6	-0.02	0.3	-0.01	1.3	-1.0	-

Sursa: SRL „Vestmoldtransgaz” și ÎS „Moldelectrica”

⁹ Datele prezentate în tabelul 4 sunt unele estimative bazate pe consumurile de facto a gazelor naturale și energiei electrice în anii precedenți, precum și pe estimările disponibile pentru sezonul de încălzire 2026-2027.

Proгноza consumului lunar de gaze naturale în perioada octombrie 2026 - aprilie 2027 la nivel de țară nu poate servi drept reper unic pentru achizițiile de gaze naturale efectuate de furnizori, în contextul în care aceasta în perioada sezonului de încălzire poate fi influențată de mai mulți factori, cum ar fi: temperatura aerului atmosferic, prețurile de achiziție a gazelor naturale, funcționarea sau nu pe păcură a marilor consumatori de gaze naturale, nivelul prețurilor reglementate și capacitatea de plată a consumatorilor finali, cota de piață a furnizorilor, etc. Astfel, titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale urmează să-și ajusteze individual lunar prognoza consumului de gaze naturale pentru următorul sezon de încălzire 2026-2027 în funcție de evoluția mai multor factori ce pot influența nivelul consumului de gaze naturale al consumatorilor finali.

¹⁰ Consumul de energie electrică al regiunii transnistrene prezentat, nu include cantitățile de energie electrică livrate de CET Tirotext și produse din surse regenerabile de energie, din lipsa datelor lunare. Conform informațiilor disponibile, cantitățile de energie electrică livrate de către CET Tirotext în anul 2025 - 150 mil. kWh și în semestrul I 2026 - 90 mil. kWh. Cantitățile de energie electrică livrate din surse regenerabile de energie în anul 2025 – 3,5 mil. kWh și în semestrul I 2026 – 4,5 mil. kWh.

53. Volumele lunare de gaze naturale prognozate pentru perioada octombrie 2026 – aprilie 2027 se bazează pe consumul mediu lunar înregistrat în aceeași perioadă în anii precedenți (2019-2026), și reprezintă valori estimative, care pot fi influențate de mai mulți factori.

Totodată, este de remarcat faptul că, prognoza consumului lunar de gaze naturale prezentată pentru perioada octombrie 2026 – aprilie 2027 nu poate servi drept reper unic pentru achizițiile de gaze naturale planificate de titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale, ținând cont de faptul că consumul estimat pentru perioada sezonului de încălzire poate fi influențat de mai mulți factori, cum ar fi: temperatura aerului atmosferic, prețurile de achiziție a gazelor naturale, funcționarea sau nu pe păcură a marilor consumatori de gaze naturale, nivelul prețurilor reglementate și capacitatea de plată a consumatorilor finali, cota de piață a furnizorilor, etc. Astfel, titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale urmează să-și ajusteze individual cel puțin lunar prognoza consumului de gaze naturale pentru următorul sezon de încălzire 2026-2027 în funcție de evoluția mai multor factori ce pot influența nivelul consumului de gaze naturale al consumatorilor finali.

54. Pornind de la situația actuală în sectorul gazelor naturale din Republica Moldova se poate conchide că, în condițiile în care vor fi realizate toate măsurile de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 enumerate în Plan, nu se estimează înregistrarea unui deficit de gaze naturale pentru consumatorii malului drept al râului Nistru, și respectiv nu va fi necesar de a aplica măsuri de întrerupere a livrării gazelor naturale către consumatorii întreruptibili stabiliți de către operatorii de sistem în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, SA „Energocom” având asigurate capacitățile/instrumentele necesare pentru procurarea, la necesitate, a volumelor suplimentare de gaze naturale din alte surse sau de pe piața spot pentru acoperirea consumului estimat.

55. Sistarea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova de către SAP „Gazprom”, în baza Contractului privind furnizarea gazelor naturale încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, a condus la o situație critică în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, precum și riscuri majore pentru asigurarea funcționării fiabile a sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

56. Începând cu luna februarie 2025, livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană este asigurat prin intermediul contractelor-cadru încheiate de SA „Moldovagaz” cu compania MET Gas and Energy Marketing AG, cu condiția recepționării plăților în avans pentru gazele naturale și serviciile de transport. Cu toate că acest mecanism este în prezent funcțional, sunt în continuare riscuri de întrerupere neașteptată a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană pe parcursul anului, riscuri care ar putea crea dezechilibre majore atât în sistemul de gaze naturale, cât și în sistemul electroenergetic al Republicii Moldova.

Chiar dacă infrastructura existentă de transport a gazelor naturale permite asigurarea transportului de gaze naturale necesar pentru acoperirea consumului Republicii Moldova, există riscuri privind capacitatea consumatorilor din regiunea transnistreană de a achiziționa gaze naturale la prețuri de piață.

57. Securitatea aprovizionării cu energie electrică a malului drept al râului Nistru este cea mai vulnerabilă. Comparativ cu situația anului 2022, riscurile sunt crescute din cauza pierderii capacităților importante de generare din Ucraina, care a schimbat situația regională, Ucraina devenind o țară importatoare de energie electrică cu care Republica Moldova trebuie să concureze la importul energiei electrice.

Accesarea surselor (alternative) sigure și competitive pentru achiziționarea energiei electrice la prețuri rezonabile și transportul acesteia către Republica Moldova rămâne o provocare în condițiile în care disponibilitatea accesării importurilor de energie electrică din Ucraina este incertă, ca urmare a bombardamentelor rusești asupra infrastructurii sale energetice. Importul de energie electrică din România

(OPCOM sau contracte directe cu anumiți producători) nu garantează prețuri accesibile, România fiind la fel un importator de energie electrică în perioada rece a anului. Din cauza capacității insuficiente a interconexiunilor cu sistemul electroenergetic din România, limitată în medie la circa 3315 MW pentru direcția România-Republica Moldova, există riscuri atât de ordin tehnic, cât și de ordin comercial. Apar riscuri suplimentare din cauza topologiei rețelei de transport a energiei electrice, existând doar o linie de 400 kV către România și o linie de 330 kV către Ucraina și care nu tranzitează regiunea transnistreană, împreună cu configurația radială a rețelei de transport de 330 kV pe malul drept. De menționat, de asemenea, că porțiuni semnificative ale liniilor Isaccea – Vulcănești și Vulcănești – MGRES traversează teritoriul ucrainean expus atacurilor militare, aspect descris la punctul 66.

58. În perioada 2022-2026, achizițiile de energie electrică pentru necesitățile furnizorilor serviciului universal, de ultimă opțiune și operatorilor de sistem au fost efectuate de către SA „Energocom” în baza obligației de serviciu public impuse prin Hotărârea Guvernului nr. 1059/2023 în vederea asigurării securității aprovizionării cu energie electrică. În îndeplinirea acestei obligații de serviciu public și a rolului de furnizor central de energie electrică, SA „Energocom” a achiziționat energie electrică de la producătorii locali (centralele electrice cu termoficare din Chișinău și Bălți și din surse regenerabile), precum și prin importuri din România și Ucraina în baza contractelor bilaterale sau achiziții de pe bursele OPCOM și BRM. Obligația de serviciu public impusă SA Energocom prin Hotărârea Guvernului nr. 1059/2023 expiră la 31 decembrie 2026.

59. Până la 31 decembrie 2024 cea mai mare pondere a consumului de energie electrică a fost asigurată de la MGRES. Începând cu 1 ianuarie 2025, urmare a stopării livrărilor de gaze naturale de către SAP „Gazprom”, MGRES nu mai produce energie electrică pentru malul drept al râului Nistru, astfel că acoperirea consumului de energie electrică are loc din surse alternative, prin importuri din România, Ucraina, precum și prin producția locală de energie electrică, care este în creștere urmare a majorării capacității interne de generare a energiei electrice.

60. Luând în considerare riscurile care se mențin în privința securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene a Republicii Moldova și în privința asigurării stabilității sectorului electroenergetic al Republicii Moldova, s-a impus elaborarea unui plan de măsuri care să asigure îmbunătățirea rezilienței și securității energetice prin investiții și reforme în sectorul energetic și prin eliminarea completă a dependenței în aprovizionarea cu resurse energetice dintr-o singură sursă. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2025 a fost aprobat Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova.

61. Întreruperea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a accentuat riscurile privind asigurarea fiabilității sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Dependența ridicată de MGRES implică vulnerabilități în contextul sistării livrărilor de gaze naturale către centrala electrică începând cu 1 ianuarie 2025.

După sistarea livrărilor de energie electrică de la MGRES începând cu 1 ianuarie 2025, asigurarea cu energie electrică a consumatorilor a fost realizată prin diversificarea surselor de aprovizionare. Astfel, un rol esențial l-au avut importurile de energie electrică din România și Ucraina, precum și producția internă a centralelor de termoficare și a surselor regenerabile. Pe durata sezonului de încălzire, consumul a fost acoperit în totalitate, inclusiv în condițiile unei creșteri estimate a cererii de până la 10%. SA „Energocom” a asigurat rezervarea capacităților comerciale necesare la interconexiunea cu România, garantând stabilitatea aprovizionării cu energie electrică pentru malul drept al Nistrului, inclusiv datorită suportului partenerilor din Uniunea Europeană care au permis majorarea capacității comerciale de interconexiune, ceea ce a rezultat acoperirea comercială a fluxurilor de energie electrică.

62. ÎS „Moldelectrica” dispune de două contracte bilaterale de furnizare a energiei electrice în regim de urgență, semnate în anul 2022 cu NEK „Ukrenergo” și CNTEE „Transelectrica” SA, care pot fi activate

în funcție de necesitățile sistemului electroenergetic și în limita disponibilității energiei electrice în sistemele electroenergetice vecine.

Totodată, abaterile neintenționate ale sistemului electroenergetic al Republicii Moldova au fost decontate financiar prin mecanismul FSkar, administrat de Ukrenergo pentru întregul bloc de reglaj Republica Moldova–Ucraina, în baza acordului încheiat între operatorii de transport și de sistem. Începând cu 1 august 2026, mecanismul FSkar va fi administrat de ÎS „Moldelectrica”.

În perioada sfârșitului lunii ianuarie – februarie 2026, ÎS „Moldelectrica” a recurs la energia electrică în regim de urgență în baza contractului bilateral încheiat cu Transelectrica, aceasta fiind utilizată, în anumite zile, până la 15 ore pe zi. În luna februarie 2026, puterea activată a atins, în anumite intervale orare, până la 250 MW. Utilizarea frecventă a energiei electrice în regim de urgență generează costuri suplimentare pentru consumatorii finali și confirmă necesitatea diversificării instrumentelor de sprijin disponibile operatorului sistemului de transport pentru gestionarea situațiilor de deficit sau dezechilibru semnificativ.

63. Contractul multilateral privind furnizarea energiei electrice în situații de urgență cu operatorii de transport și de sistem din Europa Continentală, elaborat cu facilitarea ENTSO-E, nu este încă semnat. Acest instrument este necesar pentru extinderea opțiunilor de sprijin disponibile ÎS „Moldelectrica” în cazul apariției unor deficite neprevăzute, al unor dezechilibre semnificative sau al altor situații care pot afecta funcționarea sigură și stabilă a sistemului electroenergetic.

Contractul multilateral privind furnizarea energiei electrice în situații de urgență cu operatorii sistemului de transport (OST) din Ucraina și România, precum și cu OST-urile țărilor care se învecinează cu Ucraina și România, respectiv Polonia, Slovacia, Cehia, Ungaria, Bulgaria și Serbia, nu a fost încă semnat. TSCNET și Amprion sunt așteptate să acționeze ca administratori ai contractului, responsabili de coordonarea operațională și de decontare. Acest instrument este necesar pentru extinderea opțiunilor de sprijin disponibile ÎS „Moldelectrica” în cazul apariției unor deficite neprevăzute, lipsa adecvării sistemului în orizontul ziua următoare sau intrazilnic ori alte situații care pot afecta funcționarea sigură și stabilă a sistemului electroenergetic.

Semnarea contractului ar permite accesarea, în condițiile stabilite între operatorii de transport și de sistem participanți, a energiei electrice de urgență din mai multe sisteme interconectate, reducând dependența de mecanisme bilaterale existente și diversificând sursele potențiale de sprijin în situații critice.

Finalizarea procedurilor de negociere, coordonare și semnare a contractului este preconizată pentru 15 septembrie 2026.

64. Pentru importul energiei electrice din zona ENTSO-E, capacitatea comercială pentru importul energiei electrice (NTC) este alocată țărilor din cadrul blocului de control comun Ucraina-Republica Moldova proporțional cu numărul de interconexiuni dintre blocul UA-MD și sistemul ENTSO-E al fiecărei țări: Ucraina dispune de 7 interconexiuni cu state membre UE precum Polonia (2 linii electrice aeriene), Ungaria (3 linii electrice aeriene), Slovacia (1 linie electrică aeriană) și România (1 linie electrică aeriană), iar Republica Moldova dispune doar de o singură linie electrică de interconexiune cu stat membru UE de 400 kV Isaccea (RO) -Vulcănești (MD), astfel Republicii Moldova i se alocă doar 15% din valoarea totală disponibilă pentru blocul UA-MD.

Suplimentar cotei de 15%, începând cu 1 ianuarie 2025, ENTSO-E a permis realocarea a până la 21% din capacitatea neutilizată de Ucraina pentru a fi utilizată de către Republica Moldova, aceasta a permis alocarea suplimentară a până la 300 MW orar în fiecare zi pentru importul energiei electrice de către SA „Energocom”, adițional la capacitatea comercială garantată. Această cotă fiind incertă cauză a aplicării de către NEK „Ukrenergo” a mecanismului de alocare intrazilnică a capacității transfrontaliere pe interconexiunile cu Ungaria, Polonia, Slovacia și România.

65. Pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie electrică a Republicii Moldova, în timpul sezonului de încălzire, Republica Moldova are nevoie de importuri de energie electrică de aproximativ 400-450 MW în orele de vârf. Începând cu luna aprilie, necesitatea de import a energiei electrice crește la aproximativ 600 MW în orele de vârf din cauza micșorării semnificative a capacității de producere a energiei electrice a centralelor electrice cu termoficare (CET) ce depinde în mare parte de sarcina termică de consum.

66. Un alt element de vulnerabilitate este constituit din faptul că linia electrică aeriană (LEA) 400 kV Isaccea-Vulcănești-MGRES traversează atât teritoriul Ucrainei, cât și stația electrică de pe teritoriul MGRES aflate în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Prin urmare, acesta reprezintă un element suplimentar de vulnerabilitate, existând riscul întreruperii fluxului de energie electrică de către MGRES. În cazul avarierii sau indisponibilității LEA 400 kV Isaccea–Vulcănești, Republica Moldova este expusă riscului de a nu putea importa direct volumele necesare de energie electrică din România, ceea ce poate conduce la apariția unui deficit semnificativ în perioada sezonului de încălzire, estimat la circa 50% din necesarul de consum de energia electrică.

67. Materializarea acestui risc a fost demonstrată inclusiv de situația înregistrată în luna martie 2026, când, în urma atacurilor Federației Ruse asupra infrastructurii energetice din Ucraina, a fost deconectată linia electrică Vulcănești–Isaccea. Incidentul a limitat semnificativ posibilitățile de import al energiei electrice din România și a generat un deficit de putere de până la 400 MW în orele de vârf. Pentru gestionarea riscurilor privind continuitatea aprovizionării și menținerea funcționării stabile a sistemului electroenergetic, în perioada 25 martie–25 aprilie 2026 prin Hotărârea Parlamentului nr. 38/20263 a fost declarată stare de urgență în sectorul energetic, respectiv prin Hotărârea Guvernului nr. 141/2026 au fost dispuse măsurile aplicabile în contextul stării de urgență.

Situația respectivă a confirmat caracterul critic al dependenței sistemului electroenergetic național de o singură infrastructură de interconexiune de mare capacitate cu România. În acest context, devine esențială diversificarea rutelor de interconexiune cu sistemul electroenergetic european, finalizarea noilor linii electrice de transport, consolidarea capacităților interne de producere și dezvoltarea mecanismelor regionale de sprijin și furnizare a energiei electrice în situații de urgență.

68. Astfel, construcția și darea în exploatare a LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău reprezintă o prioritate pentru asigurarea securității energetice a țării. Lucrările de construcție a acesteia și la infrastructura aferentă au fost finalizate la sfârșitul lunii iunie 2026, linia independenței energetice intrând în etapa finală de testare înainte de punerea în exploatare comercială.

69. Pentru sezonul de încălzire 2026–2027, este necesară consolidarea managementului energetic în clădirile publice prin desemnarea persoanelor responsabile, standardizarea raportării lunare a consumului de resurse energetice și apă, instruirea persoanelor desemnate și elaborarea de către CNED a unui raport de sezon privind consumul în sectorul public. Datele colectate urmează să includă cel puțin informații privind instituția, clădirea, suprafața încălzită, resursele energetice utilizate, consumul lunar pe fiecare vector energetic, consumul de apă, sursa datelor și persoana responsabilă de raportare. În cazul instituțiilor educaționale, fluxul de raportare va fi organizat prin direcțiile de învățământ, iar în raioanele-pilot vor putea fi utilizate instrumentele de monitorizare testate în cadrul proiectului de management energetic.

70. Managementul energetic al clădirilor publice constituie o componentă necesară a pregătirii sezonului de încălzire 2026–2027, având în vedere potențial de optimizare a consumului de resurse energetice prin aplicarea măsurilor mici: monitorizării consumului de resurse energetice și apă, identificării abaterilor semnificative de consum și aplicării măsurilor de exploatare eficientă a clădirilor publice. Experiența internațională arată că simpla aplicare sistematică a managementului energetic - monitorizarea consumului, exploatarea corectă a instalațiilor și corectarea operativă a abaterilor, fără investiții majore de

capital - generează economii de energie de 5–15%. La nivelul cheltuielilor bugetelor locale pentru energie și apă ($\approx 1,4$ mld. lei în 2025), aceasta înseamnă economii anuale de circa 70–200 milioane lei.

În perioadele precedente, măsurile de eficiență energetică aplicate în sectorul public au avut preponderent caracter general, fără un mecanism uniform de raportare, verificare și analiză comparabilă a consumurilor la nivel de clădire.

III. MĂSURI DE PREGĂTIRE PENTRU SEZONUL DE ÎNCĂLZIRE 2026-2027

71. În scopul întreprinderii pașilor necesari pentru punerea în aplicare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 și măsurilor de eficientizare a consumului de resurse energetice, cu titlu de recomandare, se propune o serie de măsuri necesare a fi întreprinse de către autoritățile și entitățile competente, conform celor prevăzute în tabelul 6.

Astfel se prezintă tabelul cu măsurile preventive, termenul de realizare și responsabilii, necesare a fi întreprinse în vederea pregătirii pentru sezonul de încălzire 2026-2027.

Tabelul 6. Măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027

Nr.	Măsuri preventive	Termen de realizare	Autorități/entități competente
I. Energie electrică			
1	Exploatarea comercială a liniei electrice aeriene 400 kV Vulcănești-Chișinău	Până la 30.09.2026	ÎS „Moldelectrica” Ministerul Energiei
2	Examinarea și monitorizarea continuă a scenariilor de risc pentru securitatea aprovizionării cu energie electrică a Republicii Moldova	Permanent	Ministerul Energiei ANRE ÎS „Moldelectrica” SA „Energocom” ÎCS „Premier Energy” SRL SA „FEE-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA „RED-Nord”
3	Întreprinderea măsurilor disponibile de majorare a capacității comerciale de transport al energiei electrice la granița România – Republica Moldova	Până la asigurarea capacității necesare pentru acoperirea consumului intern al malului drept al râului Nistru	ÎS „Moldelectrica” Ministerul Energiei
4	Menținerea în stare de disponibilitate operațională a liniilor electrice aeriene de 110 kV și întreprinderea măsurilor organizatorice și tehnice necesare pentru utilizarea acestora, la necesitate, în vederea alimentării cu energie electrică a Republicii Moldova din Sistemul Electroenergetic Național al României.	Permanent	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
5	Asigurarea existenței unor aranjamente contractuale și operaționale necesare pentru achiziția de energie electrică de pe alte piețe din regiune în caz de situație de urgență/criză de energie electrică, inclusiv prin acorduri de furnizare de urgență	octombrie 2026 - aprilie 2027	ÎS „Moldelectrica” SA „Energocom” Ministerul Energiei ANRE
6	Urgentarea semnării contractului multilateral privind furnizarea energiei electrice în situații de urgență cu Ukrenergo și Transelectrica, precum și cu OST-urile țărilor vecine Ucrainei și României, respectiv	Până la 15.09.2026	ÎS „Moldelectrica”

	Polonia, Slovacia, Cehia, Ungaria, Bulgaria și Serbia, facilitată de ENTSO-E.		
7	Planificarea timpurie pentru realizarea prevederilor art. 150 alin. (16) și (17) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, ce se referă la liberalizarea pieței energiei electrice, inclusiv prin informarea și inițierea, după caz, a negocierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu titularii de licență pentru furnizarea energiei electrice	01.10.2026-01.01.2027	ANRE Titularii de licență pentru furnizarea energiei electrice Societățile comerciale mijlocii și mari
8	Planificarea timpurie pentru realizarea prevederilor art. 150 alin. (4) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, ce se referă excluderea centralelor electrice de termoficare urbane de la mecanismele de sprijin prevăzut la art. 9 alin. (1) lit. l), art. 87 alin. (2) și la art. 129 alin. (2) lit. a) și g), inclusiv a obligației furnizorului central de energie electrică de a cumpăra și revinde energia electrică produsă la centralele electrice de termoficare urbane și a obligației corelate a furnizorilor de a cumpăra energia electrică respectivă	01.10.2026-01.05.2027	ANRE Ministerul Energiei SA „Termoelectrica” SA „CET- Nord”
9	Evaluarea posibilității acoperirii întregului necesar de energie electrică prin intermediul piețelor organizate și importurilor de energie electrică pentru perioada începând cu 1 ianuarie 2027 precum și elaborarea strategiei de achiziție a necesarului de energie electrică începând cu aceeași dată (<i>pentru Strategie se va raporta doar existența documentului ținând cont de aspectul comercial al acestuia</i>).	15.10.2026	ÎCS „Premier Energy” SRL SA „FEE-Nord” ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA Alți titulari de licență pentru furnizarea energiei electrice care dețin cotă de piață
10	Efectuarea unei analize naționale a adecvanței zonei de control pentru perioada de iarnă următoare, luând în considerare scenarii paneuropene compatibile cu perspectivele anuale paneuropene asupra adecvanței producerii în perioada de iarnă. (HANRE nr. 644/2025)	15.10.2026	ÎS „Moldelectrica”
11	Lansarea pieței organizate a contractelor bilaterale (POCB)	30.09.2026	OPEM ANRE
12	Elaborarea și implementarea planurilor de apărare și de restaurare a sistemului electroenergetic în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/2196 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic, inclusiv îmbunătățirea planului de deconectare controlată a sarcinii.	15.12.2026	ÎS „Moldelectrica” ANRE
13	Organizarea unei campanii publice pentru reducerea cererii în orele de vârf de consum și a unei campanii axate pe recomandări practice privind schimbările comportamentale zilnice pentru a reduce/deplasa consumul de energie electrică	Permanent	Ministerul Energiei CNED
14	Îmbunătățirea analizei de securitate prin contractarea acestei funcții de la un Centru de Coordonare Regională	01.12.2026	ÎS „Moldelectrica”
II. Gaze naturale			
15	Achiziționarea gazelor naturale din mai multe surse și asigurarea transportării acestora prin diferite rute de aprovizionare	Permanent	Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale

16	Planificarea timpurie pentru realizarea prevederilor art. 114 alin. (3 ¹) și (4) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, ce se referă la liberalizarea pieței gazelor naturale și inițierea, după caz, a negocierii contractelor de furnizare a gazelor naturale cu furnizorii de gaze naturale	01.10.2026-01.04.2027	Consumatorii non-casnici mijlocii Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale
17	Propunerea spre desemnare a entității responsabile pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene începând cu 01.01.2027, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. (f ³) și art. 85 ¹ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	Până la 15.09.2026	Ministerul Energiei Biroul politici de reintegrare
18	Monitorizarea asigurării livrărilor de gaze naturale pentru acoperirea necesităților regiunii transnistrene, de către entitatea de aprovizionare cu gaze naturale prevăzută la art. 85 ¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	Permanent	ANRE Ministerul Energiei Entitatea desemnată pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene
19	Elaborarea unui Set de măsuri întru gestionarea situației în cazul unor potențiale stopări a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova prin mecanismul curent stabilit de Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.12.2026	Biroul politici de reintegrare Ministerul Energiei ANRE SA „Energocom” Entitatea desemnată pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene
20	Punerea la dispoziția participanților pieței gazelor naturale, în scop de echilibrare și în limita disponibilității tehnice, a serviciului de flexibilitate prin stocare în conductă, în conformitate cu prevederile Hotărârii ANRE nr. 701/2024	Permanent	SRL „Vestmoldtransgaz”
III. Produse petroliere			
21	Asigurarea tranziției către motorina corespunzătoare perioadei de iarnă, inclusiv prin îmborsăvirea stocurilor comerciale existente la depozite și stații de alimentare cu motorină conformă cerințelor aplicabile perioadei de iarnă potrivit SM EN 590	Până la 16.11.2026	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor Operatorii depozitelor de stocare a motorinei
22	Verificarea conformității motorinei comercializate în perioada de iarnă, inclusiv prin prelevarea probelor de la depozite petroliere și stații de alimentare și testarea parametrilor relevanți pentru funcționarea la temperaturi scăzute, inclusiv temperatura-limită de filtrabilitate	16.11.2026-15.03.2027	Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor
23	Monitorizarea stocurilor comerciale de produse petroliere deținute de operatorii de pe piața produselor petroliere din Republica Moldova necesare pentru acoperirea consumului intern	Permanent	ANRE
IV. Securitate energetică			
24	Actualizarea și publicarea listei consumatorilor protejați și întreruptibili pe paginile web ale operatorilor de sistem, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale	15.10.2026	SRL „Vestmoldtransgaz” Operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale Titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale Ministerul Energiei

25	Estimarea consumului de gaze naturale a categoriilor de consumatori protejați și întreruptibili stabilite în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 728/2024 pentru aprobarea Regulamentului și Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale	15.10.2026	SRL „Vestmoldtransgaz” Operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale Titularii de licență pentru furnizarea gazelor naturale Ministerul Energiei
26	Estimarea consumului de gaze naturale a categoriilor de consumatori protejați și întreruptibili în regiunea transnistreană, în formatul de raportare coordonat preventiv cu Ministerul Energiei	15.10.2026	Entitatea desemnată pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene Ministerul Energiei
27	Actualizarea listei consumatorilor de importanță vitală ținând cont de prevederile Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul electroenergetic, precum și de practica perioadelor precedente de stabilire a măsurilor de pregătire a economiei naționale și sferei sociale pentru perioada rece	15.10.2026	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
28	Actualizarea Normativului de deconectare manuală a instalațiilor de utilizare ale unor categorii de consumatori finali de energie electrică	15.10.2026	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
29	Crearea stocurilor de securitate de gaze naturale conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 668/2022	01.10.2026	SA „Energocom”
30	Crearea stocurilor de gaze naturale aferente obligației de stocare, conform prevederilor art. 108 ² -108 ³ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.11.2026	Titularii de licențe pentru furnizarea gazelor naturale ce activează pe piața cu amănuntul
31	Crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale aferente obligației de stocare, conform prevederilor art. 85 ¹ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale	01.11.2026	Entitatea desemnată pentru aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene
32	Inventarierea capacităților feroviare disponibile pentru transportul combustibililor în perioada rece 2026–2027, cu prezentarea informației privind numărul de locomotive apte tehnic, numărul de vagoane-cisternă disponibile/contractabile, capacitatea estimativă zilnică de transport, rutele feroviare utilizabile și eventualele constrângeri logistice care pot afecta aprovizionarea.	2026-2027	ÎS „Calea Ferată din Moldova” APP Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR)
33	Crearea și menținerea de către consumatorii întreruptibili a stocurilor de combustibil de rezervă necesare pentru asigurarea activității acestora, unde este posibil din punct de vedere tehnic	01.11.2026	Consumatorii întreruptibili
34	Completarea rezervelor de stat de resurse energetice, până la nivelul maxim prevăzut de Nomenclatorul bunurilor materiale din rezervele de stat, în limita disponibilității capacităților de stocare necesare	2026	Agenția Rezerve Materiale Ministerul Afacerilor Interne
35	33.1. SA „Termoelectrica” va asigura efectuarea verificării stării tehnice a depozitelor de stocare a combustibililor alternativi de rezervă la CET Sursa-1	01.11.2026	SA „Termoelectrica”
	33.2. Crearea și menținerea stocurilor de combustibili alternativi de rezervă pentru producerea	01.11.2026	SA „Termoelectrica” SA CET- Nord

	energiei termice, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic		Alți furnizori de energie termică, titulari de licențe eliberate de către ANRE
36	Crearea și menținerea stocurilor combustibililor de rezervă de către producătorii-consumatori finali de energie electrică care exploatează centralele electrice pe bază de combustibili fosili, acolo unde este posibil din punct de vedere tehnic	01.11.2026	ICS „Moldova-Zahar” SRL IM „Südzucker Moldova” SA
37	Menținerea funcționalității surselor de rezervă de alimentare cu energie electrică și a stocurilor de combustibili necesari la consumatorii ce sunt obligați să dețină astfel de surse de rezervă (ex. generatoare electrice) pentru a asigura fiabilitatea în alimentarea cu energie electrică conform Normelor de amenajare a instalațiilor electrice în vigoare	Permanent	Ministerul Sănătății Consumatorii care dețin receptoare de categoria specială și/sau categoria I privind fiabilitatea în alimentare cu energie electrică Inspectoratul General pentru Situații de Urgență ANRE
38	Suplinirea stocurilor de echipamente necesare pentru intervenții pe perioada rece a anului și/sau în situații de criză	01.11.2026	ÎS „Moldelectrica” SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
39	Întreprinderea măsurilor de asigurare a necesarului de masă lemnoasă pentru sezonul de încălzire 2026-2027 în limita volumelor de tăieri autorizate pentru perioada respectivă pentru populația care utilizează această sursă alternativă de încălzire, inclusiv monitorizarea menținerii unui preț rezonabil de comercializare a masei lemnoase	2026-2027	Ministerul Mediului Agenția „Moldsilva” ÎS „Administrația de Stat a Drumurilor” ÎS „Calea Ferată din Moldova” Întreprinderile municipale de întreținere și amenajare a spațiilor verzi Autorități publice locale (APL) Sectorul privat
40	Finalizarea lucrărilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 a utilajului de bază și a celui auxiliar, precum și a rețelelor termice, rețelelor de transport și de distribuție a gazelor naturale și energiei electrice	15.10.2026	Titularii de licență pentru activitățile de producere, distribuție și furnizare a energiei termice în scopul comercializării acesteia SRL „Vestmoldtransgaz” ÎS „Moldelectrica” Operatorii sistemelor de distribuție gaze naturale și energie electrică
41	Verificarea activităților întreprinse de instituții/autorități în scopul pregătirii obiectelor și sistemelor de alimentare cu energie termică și energie electrică ale întreprinderilor gospodăriei comunale, fondului locativ, instituțiilor bugetare, precum și ale operatorilor de sistem și unităților termoelectrice	15.10.2026	ANRE Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică
42	Implementarea unor măsuri și instrumente suplimentare pentru consolidarea securității sistemelor IT, hardware și software împotriva amenințărilor cibernetice	octombrie 2026 – aprilie 2027	SRL „Vestmoldtransgaz” ÎS „Moldelectrica” Operatorii sistemelor de distribuție gaze naturale

			SA „RED-Nord” ÎCS „Premier Energy Distribution” SA SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord”
V. Eficiență energetică			
43	Întreprinderea măsurilor necesare pentru creșterea numărului de clădiri conectate la sistemele de alimentare centralizată cu energie termică	2026-2027	Ministerul Energiei SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord” APP Cancelaria de Stat, Autorități publice centrale (APC) APL
44	Inventarierea fondului de clădiri publice din raza de acoperire a serviciului public de alimentare cu energie termică în scopul stabilirii cheltuielilor aferente conectării/reconectării obiectivelor vizate la sistemele centralizate de alimentare cu energie termică și întreprinderea acțiunilor necesare în vederea includerii în planurile anuale de investiții a cheltuielilor ce se impun, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 489/2023	01.11.2026	SA „Termoelectrica” SA „CET-Nord”
45	Accelerarea implementării programelor de eficientizare a consumului de energie, cu accent pe consumatorii vulnerabili și sectorul rezidențial, elaborarea de noi programe și implementarea lor	Permanent	CNED Ministerul Energiei MIDR Ministerul Muncii și Protecției Sociale
46	Promovarea realizării măsurilor de eficiență energetică menite să diminueze consumul de gaze naturale, de energie termică și de energie electrică	Permanent	CNED UCIPE Ministerul Energiei
47	47.1. Colectarea informației privind volumul de combustibil solid/biomasă disponibil și cel necesar centralelor termice instalate la instituțiile publice ce funcționează pe acest tip de combustibil, și oferirea suportului instituțiilor în procesul de aprovizionare cu combustibil	15.10.2026	CNED
	47.2. Monitorizarea și publicarea pe pagina oficială web a Centrului a consumului de resurse energetice în sectorul public pentru sezonul de încălzire și înaintarea, după caz, a propunerilor de îmbunătățire a programelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabile în cadrul acestor instituții publice menționate la subpct. 46.1.	2026-2027	
48	Organizarea seminarelor tematice, ședințelor de lucru cu Managerii energetici raionali, operatorii de centrale termice, administratorii instituțiilor publice, producătorii de biomasă etc. privind necesitatea reducerii consumurilor de energie în cadrul instituțiilor publice	2026-2027	CNED APL
49	Elaborarea și lansarea campaniilor de informare privind măsurile necesare a fi întreprinse de cetățeni în scopul reducerii consumului de resurse energetice: izolarea termică a clădirilor, utilizarea termostatelor de ambianță, reducerea temperaturii interioare, etc..	15.10.2026	CNED Ministerul Energiei Întreprinderi din sectorul energetic

50	Actualizarea criteriilor de eligibilitate și a mecanismelor de acordare a măsurilor de sprijin destinate gospodăriilor casnice aflate în situație de vulnerabilitate energetică pentru sezonul rece 2026–2027, precum și dezvoltarea și implementarea campaniilor de informare aferente, în conformitate cu Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice	2026-2027	Ministerul Muncii și Protecției Sociale
51	Implementarea măsurilor de eficientizare a consumului de energie în clădiri publice conform recomandărilor autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice (un Plan model de măsuri se prezintă în tabelul 7)	2026-2027	CNED APC APL
VI. Management energetic			
52	Elaborarea și aprobarea de către CNED a modelului standard de raportare lunară a consumului de resurse energetice și apă în clădirile publice, inclusiv a setului minim de date, formatului de raportare, termenelor și regulilor de validare a datelor	până la 15.09.2026	CNED; Ministerul Energiei
53	Elaborarea și difuzarea de către CNED a modelelor recomandate pentru desemnarea responsabilului energetic al instituției publice și, după caz, a punctului focal pentru datele energetice în direcțiile de învățământ.	până la 15.09.2026	CNED; Ministerul Educației și Cercetării
54	Desemnarea, în cadrul instituțiilor publice, a persoanelor responsabile de managementul energetic al clădirilor și, în cadrul direcțiilor de învățământ, a punctelor focale pentru datele energetice, cu transmiterea informației privind persoanele desemnate către CNED.	până la 15.10.2026	APC; APL; Ministerul Educației și Cercetării; direcțiile de învățământ; conducătorii instituțiilor publice; CNED
55	Raportarea lunară a consumului de resurse energetice și apă în clădirile publice, utilizând modelul standard aprobat de CNED. Pentru instituțiile educaționale, datele se transmit către direcțiile de învățământ până la data de 5 a lunii următoare, iar datele consolidate se transmit către CNED până la data de 10 a lunii următoare.	lunar, octombrie 2026 – aprilie 2027	APC; APL; direcțiile de învățământ; CNED
56	Utilizarea platformei EMIS 2.0 în raioanele-pilot pentru raportarea lunară și monitorizarea consumului de resurse energetice în clădirile publice, în baza acordurilor de partajare și prelucrare a datelor încheiate cu autoritățile publice competente.	acorduri – până la 15.09.2026; monitorizare – octombrie 2026 – aprilie 2027	CNED; APL din raioanele-pilot;
57	Instruirea responsabililor energetici desemnați și a punctelor focale din direcțiile de învățământ privind citirea contoarelor, completarea registrului de consum, raportarea datelor și aplicarea recomandărilor metodologice pentru utilizarea eficientă a clădirilor publice.	septembrie – octombrie 2026	CNED; managerii energetici raionali; APL;
58	Elaborarea și publicarea de către CNED, pe pagina oficială web, a informației agregate privind consumul de resurse energetice în clădirile publice în sezonul de încălzire 2026–2027, precum și a raportului de sezon privind consumul respectiv, cu identificarea măsurilor prioritare de eficiență energetică, audit energetic și investiții.	până la 31.05.2027	CNED; APC; APL

72. Persoana desemnată responsabilă conform măsurii nr. 51 din tabelul 6 va asigura monitorizarea și controlul zilnic al consumului rațional de resurse energetice și asigurarea menținerii temperaturii interioare recomandate în cadrul clădirilor, conform Planului model prezentat în tabelul 7.

Tabelul 7. Plan model măsuri de eficientizare a consumului de energie în clădiri publice conform recomandărilor autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice

[illegible]

[illegible]

[illegible]

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027 a fost elaborat de către Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Începând cu anul 2022, pentru a reduce riscurile la adresa securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova și pentru a asigura o mai bună pregătire pentru sezonul de încălzire, Guvernul aprobă anual Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire. Prin urmare, în anii precedenți, Guvernul Republicii Moldova a asigurat monitorizarea și punerea în aplicare a mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite prin Hotărârile Guvernului nr. 606/2022, nr. 566/2023, nr. 677/2024 și nr. 516/2025.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Perturbările fluxurilor de petrol și gaze prin Strâmtoarea Hormuz, precum și atacurile asupra infrastructurii energetice din regiune, continuă să aibă implicații majore asupra securității energetice, accesibilității resurselor energetice și economiei mondiale. Conflictul din Orientul Mijlociu a afectat semnificativ piața globală a gazelor naturale, prin reducerea disponibilității GNL, creșterea volatilității prețurilor și accentuarea concurenței pentru volumele disponibile pe piețele internaționale.

Potrivit Agenției Internaționale pentru Energie, închiderea de facto a Strâmătorii Hormuz la începutul lunii martie 2026 a întrerupt procesul de relaxare treptată a bilanțurilor globale de gaze, iar livrările de GNL din Qatar și Emiratele Arabe Unite s-au redus considerabil în perioada martie–iunie 2026. Deși, după acordul interimar dintre Statele Unite și Iran din luna iunie, fluxurile de încărcături de GNL prin Strâmtoarea Hormuz au înregistrat o anumită reluare, acestea au rămas sub nivelurile anterioare conflictului. Evoluțiile recente arată că reluarea integrală și stabilă a traficului prin această rută strategică rămâne incertă, iar riscul unor noi perturbări ale fluxurilor maritime de petrol și GNL persistă. Prețurile spot din Asia și Europa au reacționat rapid la întreruperea aprovizionării cauzată de închiderea efectivă a Strâmătorii Hormuz. În martie, acestea au atins cele mai ridicate medii lunare din ianuarie 2023 (în timpul crizei de aprovizionare cu gaze din 2022-2023).

La 11 martie, statele membre ale Agenției Internaționale pentru Energie (AIE) au convenit, în unanimitate, asupra unei eliberări coordonate a stocurilor petroliere de urgență, în volum de aproximativ 400 milioane de barili, cea mai amplă acțiune de acest tip coordonată de AIE până în prezent. Măsura a avut drept scop atenuarea perturbărilor de pe piața petrolului și a constituit a șasea acțiune colectivă de urgență întreprinsă de statele membre ale AIE de la crearea Agenției în anul 1974. Acțiuni colective anterioare au fost întreprinse în 1991, 2005, 2011 și de două ori în 2022. Războiul din Orientul Mijlociu creează cea mai mare întrerupere a aprovizionării din istoria pieței globale a petrolului.

Instalațiile subterane de stocare a gazelor naturale servesc ca un element fundamental al securității energetice a UE, în special în timpul sezonului prelungit de iarnă, când cererea de gaze pentru încălzire

crește brusc în sectoarele rezidențial și comercial. În ultimii ani, extragerile de gaze din depozite au reprezentat aproximativ 40% din totalul aprovizionării cu gaze naturale a UE în luna ianuarie, o dependență care evidențiază dominația continuă a cazanelor pe gaz în ansamblul/sectorul mai larg al încălzirii.

[UE a intrat în sezonul de iarnă 2025-2026 cu un minim al stocurilor din ultimii patru ani](#), de 86 mlrd. m³, un deficit determinat în principal de relaxarea obligațiilor de stocare în 2025, în urma cerințelor mai stricte stabilite în 2022. După retrageri sezoniere în volum total de 58 mlrd. m³, stocurile de la sfârșitul iernii au scăzut la un nivel critic de 28,8 mlrd. m³, reprezentând doar 27,62% din capacitatea totală a blocului comunitar și marcând al doilea cel mai scăzut nivel de stocare sezonieră din ultimii opt ani. Această poziție de pornire cu un nivel scăzut al stocurilor complică semnificativ următorul ciclu de injecție a gazelor din vara anului 2026, făcând ca atingerea nivelurilor minime de stocare țintă să fie extrem de dificilă, chiar și fără a lua în considerare presiunea suplimentară severă a întreruperii actuale a aprovizionării cu GNL.

Conform [Raportului IEA privind piața gazelor naturale](#), cererea globală de gaze se estimează că va scădea cu aproximativ 0,5% (sau 20 mlrd. m³) în 2026, aceasta fiind a treia scădere anuală din acest deceniu, după scăderile anterioare din 2020 și 2022. Impactul conflictului variază în funcție de regiune. În Orientul Mijlociu, unde instalațiile locale de producție și prelucrare a gazelor au fost avariate, iar producția industriilor mari consumatoare de gaze, cum ar fi producția de îngrășăminte, a scăzut, se preconizează că cererea de gaze se va contracta cu aproximativ 4% în 2026 - prima scădere anuală a consumului în regiune din 1993. În Asia, se estimează că cererea de gaze naturale va scădea cu 0,5% în 2026, deoarece prețurile mai mari la GNL stimulează trecerea de la gaze la cărbune în sectorul energetic și duc la rate de operare mai mici în industriile mari consumatoare de gaze și energie. În Europa, se preconizează că o combinație între o creștere puternică a producției de energie din surse regenerabile și prețuri mai mari la gaze naturale va reduce cererea de gaze cu peste 2% în 2026.

Pentru a asigura independența completă a UE față de combustibilii rusești, Regulamentul nr. 2026/261 privind eliminarea treptată a importurilor de gaze naturale din Federația Rusă a fost adoptat la începutul anului 2026, transformând unul dintre obiectivele Planului REPowerEU într-o lege obligatorie. Acesta stabilește încetarea treptată, dar permanentă, a tuturor importurilor de GNL din Federația Rusă până la 01 ianuarie 2027 – în conformitate cu sancțiunile – și a tuturor importurilor de gaze rusești prin conducte până în noiembrie 2027. Pentru a asigura integritatea acestor măsuri, regulamentul stabilește un sistem robust de aplicare a legii, inclusiv sancțiuni și garanții armonizate în toate țările UE.

Similar politicii UE de eliminare treptată a dependenței de importul de resurse energetice din Federației Rusă, Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 119/2025 a aprobat Planul de măsuri privind consolidarea independenței energetice a Republicii Moldova, care servește drept temei juridic pentru implementarea obiectivului de eliminare completă a dependenței de livrările de resurse energetice din Federației Ruse, atât în sectorul electroenergetic, cât și în sectorul gazelor naturale și al produselor petroliere.

Republica Moldova s-a confruntat cu mai multe provocări critice în sectorul energetic, care au fost accentuate de războiul de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei. Creșterea economică a țării nu poate fi atinsă dacă aprovizionarea cu resurse energetice principale este supusă unor întreruperi/limitări permanente și dacă prețurile energiei sunt instabile și inaccesibile. Această instabilitate conduce la înrăutățirea substanțială a climatului investițional și la scăderea încrederii în economia națională, întrucât predictibilitatea este un factor esențial în luarea deciziilor de investiții. Situația privind aprovizionarea cu resurse energetice a Republicii Moldova este marcată de o dependență semnificativă față de importuri, ceea ce o face vulnerabilă la fluctuațiile pieței energetice internaționale și la evenimentele geopolitice din regiune.

Republica Moldova este dependentă practic 100% de importurile de gaze naturale. În același timp, Republica Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, acestea fiind posibil a fi stocate în statele vecine sau în alte țări ce dispun de instalații de stocare. Gazele naturale sunt principala resursă utilizată pentru producerea energiei electrice și termice - ceea ce amplifică fluctuația sezonieră a cererii la nivel de țară.

Consumul de gaze naturale în Republica Moldova este caracterizat de o sezonabilitate semnificativă, acesta în perioada rece a anului (octombrie-aprilie) fiind de câteva ori mai mare față de cel din perioada de vară (mai – septembrie), aproximativ 85% din consumul de gaze naturale fiind înregistrat în perioada rece a anului.

În perioadele de tranziție toamnă-primăvară, cererea de gaze naturale poate crește brusc sau poate scădea în mod imprevizibil, în funcție de temperatura aerului atmosferic, ceea ce conduce la fluctuații bruște ale consumului pe parcursul lunii.

Prin urmare, mecanismul oportun de echilibrare a consumului de gaze naturale pentru furnizorii de gaze naturale îl constituie dispunerea de cantități de gaze naturale stocate în instalații de stocare din regiune, , care să permită prelevarea flexibilă a volumelor necesare zilnic, în funcție de variațiile efective ale cererii..

Republica Moldova a transpus Regulamentul (UE) nr. 2022/1032 în ceea ce privește stocarea gazelor naturale în anul 2024. Conform modificărilor efectuate la Legea nr. 108/2016 în anul 2025, dispozițiile referitoare la obligația de stocare de 15% au fost extinse pe o perioadă nedeterminată și distribuite între furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor prin mecanisme bazate pe piață (conform cotei de piață a acestora).

În Republica Moldova (malul drept al râului Nistrului) se aplică două mecanisme distincte de obligații de stocare a gazelor naturale: stocuri de securitate create și menținute de entitatea desemnată de Guvern pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate ,care pot fi utilizate doar în situații de urgență în sectorul gazelor naturale) și stocurile de gaze naturale care fac obiectul obligației de stocare, constituite de furnizorii de gaze naturale obligați (constituite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 2022/1032).

[Raportul Secretariatului Comunității Energetice privind stocarea gazelor naturale din 2026](#), publicat anul acesta, subliniază faptul că Moldova se impune ca model pentru țările din Europa fără instalații de stocare a gazelor naturale în ceea ce privește implementarea prevederilor Regulamentului (UE) 2022/1032.

După criza energetică din ultimii ani, Republica Moldova (malul drept al Nistrului) și-a majorat semnificativ securitatea energetică, micșorând și dependența sa de o singură sursă de gaze naturale. Deja malul drept al Nistrului nu mai este dependent de gazele naturale livrate din Federația Rusă.

În mai 2025, SA „Energocom” a fost desemnată de ANRE pentru o perioadă de 3 ani ca furnizor de ultimă opțiune și furnizor de serviciu public de gaze, în baza unei proceduri competitive, transparente și nediscriminatorii. Decizia ANRE în acest sens a intrat în vigoare în septembrie 2025. Urmare a neîndeplinirii în termen a procesului de separare a proprietarilor rețelelor de transport al gazelor naturale, în conformitate cu condițiile stipulate la art. 28 din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, începând cu 1 septembrie 2025, licența SA „Moldovagaz” pentru activitățile de furnizare a gazelor naturale, inclusiv obligațiile de serviciu public impuse, au fost retrase, iar consumatorii acestora au fost preluați de SA „Energocom”.

Începând cu decembrie 2022, a avut loc diversificarea surselor de achiziție a gazelor naturale pentru malul drept al râului Nistrului. Astfel, asigurarea cu gaze naturale a consumatorilor Republicii Moldova (fără unitățile administrativ-teritoriale din stânga Nistrului) se realizează din volumele importate din țările europene.

Sistemul de gaze naturale din Republica Moldova este divizat între malul drept al râului Nistru și regiunea transnistreană, aceasta nefiind controlată de autoritățile constituționale ale țării unde este amplasată cea mai mare centrală termoelectrică consumatoare de gaze naturale – Centrala Termoelectrică

Moldovenească (MGRES), care până în anul 2024 inclusiv, furniza circa până la 80% din energia electrică anuală utilizată pe malul drept al râului Nistrului. După ce SAP „Gazprom” a sistat livrările de gaze către regiunea transnistreană a Republicii Moldova la 1 ianuarie 2025, MGRES nu mai produce energie electrică pentru malul drept al râului Nistrului.

În contextul situației critice din regiunea transnistreană a Republicii Moldova din ianuarie 2025, au fost examinate și propuse de către părți mai multe scenarii de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene. Datorită intervenției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și suportului Uniunii Europene și Secretariatului Comunității Energetice, au fost diminuate riscurile apariției unei crize umanitare în această regiune.

Întru identificarea unui mecanism de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene a Republicii Moldova, unde activează întreprinderi nelicențiate din sectorul energetic, prin Legea nr. 152/2025 cu privire la modificarea unor acte normative au fost efectuate modificări la Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, inclusiv prin completarea acesteia cu art. 85¹ care prevede desemnarea de către ANRE a unei entități ce va livra gaze naturale către regiunea transnistreană a Republicii Moldova și va crea gradual și menține stocurile de gaze naturale pentru a asigura acoperirea a cel puțin 15% din consumul mediu anual de gaze naturale al consumatorilor casnici și întreprinderilor și instituțiilor care prestează servicii sociale esențiale, din regiunea în care operează operatorii de sistem nelicențiați, determinat pentru ultimii 5 ani calendaristici.

SA „Moldovagaz” a fost desemnată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare Hotărârea ANRE) nr. 490/2025 în calitate de entitate responsabilă de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene pentru perioada 01 septembrie 2025 – 31 martie 2026, prelungită până la 31 decembrie 2026. Prin Hotărârea ANRE nr. 502/2025, a fost aprobată cantitatea de gaze naturale în volum de 57 mil. m³ care urma a fi constituită până la 1 noiembrie 2025 de către SA „Moldovagaz”.

Totodată, prin Hotărârea ANRE nr. 286/2026 privind cantitatea de gaze naturale ce urmează a fi stocată de entitatea de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene pentru perioada rece a anului 2026-2027 a fost aprobată cantitatea de gaze naturale în volum de 53,7 mil. m³ care urmează a fi constituită până la 1 noiembrie 2026 de către entitatea de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii transnistrene.

Continuitatea aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene se caracterizează printr-un grad ridicat de incertitudine, determinat inclusiv de dependența de mecanisme externe de achitare al cantităților contractate. În aceste condiții, stocurile de gaze naturale constituie un element esențial de securitate energetică, inclusiv pentru acoperirea unor eventuale întreruperi totale ale livrărilor.

În sezonul de încălzire 2025-2026, din cauza întârzierilor plăților pentru livrările curente de gaze naturale către malul stâng al râului Nistru, entitatea de aprovizionarea cu gaze naturale a regiunii transnistrene, deja în luna noiembrie-decembrie 2025 a utilizat practic integral stocurile de gaze naturale stabilite conform Hotărârii ANRE nr. 502/2025, generând un risc și mai mare de incertitudine privind asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii transnistrene în perioada ulterioară din sezonul de încălzire 2025-2026, precum și de creare a unor dezechilibre a sistemului de transport gaze naturale a Republicii Moldova.

Ținând cont de incertitudinea actuală privind asigurarea continuu a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană, întru asigurarea continuității securității aprovizionării cu gaze naturale a regiunii și diminuarea riscurilor de aprovizionare, a fost elaborat un proiect de lege pentru modificarea Legii nr. 108/2016, adoptat în prima lectură de către Parlamentul Republicii Moldova la data de 18 iunie 2026, ce prevede modificarea art. 85¹ în scopul asigurării monitorizării modului de utilizare a acestor stocuri pe parcursul perioadei sezonului de încălzire, precum și întru alinierea nivelului obligației de stocare a gazelor naturale impuse entității responsabile de aprovizionare cu gaze naturale a regiunii

transnistrene în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2022/1032 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor naturale.

Începând cu luna februarie 2025, livrarea gazelor naturale către regiunea transnistreană este asigurată prin intermediul contractelor-cadru încheiate de SA „Moldovagaz” cu compania MET Gas and Energy Marketing AG, cu condiția recepționării plăților în avans pentru gazele naturale și serviciile de transport. Cu toate că acest mecanism este în prezent funcțional, sunt în continuare riscuri de întrerupere neașteptată a livrărilor de gaze naturale către regiunea transnistreană pe parcursul anului, riscuri care ar putea crea dezechilibre majore atât în sistemul de gaze naturale, cât și în sistemul electroenergetic al Republicii Moldova.

Chiar dacă infrastructura existentă de transport a gazelor naturale permite asigurarea transportului de gaze naturale necesar pentru acoperirea consumului Republicii Moldova, există riscuri privind capacitatea consumatorilor din regiunea transnistreană de a achiziționa gaze naturale la prețuri de piață.

Experiența sezonului precedent a evidențiat și riscuri specifice perioadei reci, în special dificultăți asociate funcționării motorinei la temperaturi scăzute, prin pierderea filtrabilității combustibilului și blocarea sistemelor de alimentare ale autovehiculelor, utilajelor, generatoarelor și altor echipamente utilizate de consumatorii critici. În acest context, pentru perioada rece 2026–2027 este necesară asigurarea tranziției organizate către motorina corespunzătoare perioadei de iarnă, inclusiv prin împrăștierea stocurilor comerciale existente la depozitele petroliere și stațiile de alimentare, precum și prin verificarea conformității motorinei comercializate în perioada de iarnă.

Totodată, riscurile externe privind aprovizionarea cu produse petroliere rămân actuale. Evoluțiile recente din zona Strâmtoării Hormuz confirmă vulnerabilitatea piețelor internaționale la perturbări ale rutelor maritime strategice și pot genera presiuni asupra cotațiilor petrolului, costurilor logistice și disponibilității produselor petroliere în regiune. În condițiile dependenței Republicii Moldova de importuri și ale concentrării aprovizionării dintr-un număr limitat de piețe regionale, se impune monitorizarea preventivă a importurilor, stocurilor comerciale și rutelor logistice de aprovizionare pe durata sezonului rece.

Securitatea aprovizionării cu energie electrică a malului drept al râului Nistru este cea mai vulnerabilă. Comparativ cu situația anului 2022, riscurile sunt crescute din cauza pierderii capacităților importante de generare din Ucraina, care a schimbat situația regională, Ucraina devenind o țară importatoare de energie electrică cu care Republica Moldova trebuie să concureze la importul energiei electrice.

Accesarea surselor (alternative) sigure și competitive pentru achiziționarea energiei electrice la prețuri rezonabile și transportul acesteia către Republica Moldova rămâne o provocare în condițiile în care disponibilitatea accesării importurilor de energie electrică din Ucraina este incertă, ca urmare a bombardamentelor rusești asupra infrastructurii sale energetice. Importul de energie electrică din România (OPCOM, BRM sau contracte directe cu anumiți producători) nu garantează prețuri accesibile, România fiind la fel un importator de energie electrică în perioada rece a anului. Din cauza capacității insuficiente a interconexiunilor cu sistemul electroenergetic din România există riscuri atât de ordin tehnic, cât și de ordin comercial.

Până la 31 decembrie 2024 cea mai mare pondere a consumului de energie electrică a fost asigurată de la MGRES. Începând cu 1 ianuarie 2025, urmare a stopării livrărilor de gaze naturale de către SAP „Gazprom”, MGRES nu mai produce energie electrică pentru malul drept al râului Nistru, astfel că acoperirea consumului de energie electrică are loc din surse alternative, prin importuri din România, Ucraina, precum și prin producția locală de energie electrică, care este în creștere urmare a majorării capacității interne de generare a energiei electrice.

Obligația de serviciu public impusă SA „Energocom” în baza Hotărârii Guvernului nr. 1059/2023 în scopul protejării consumatorilor de energie electrică, expiră la 31 decembrie 2026. După expirarea acestei obligații de serviciu public impuse SA „Energocom”, urmează continuarea procesului de liberalizare a pieței energiei electrice și tranziția către mecanisme concurențiale de achiziție și comercializare. Ținând

cont de ultimele evoluții în dezvoltarea pieței de energie electrică din Republica Moldova, începând cu 1 ianuarie 2027 furnizorii de energie electrică ce activează pe piața cu amănuntul, inclusiv furnizorii serviciului de universal și de ultimă opțiune, urmează să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea acoperirii necesarului de energiei electrică al consumatorilor finali, inclusiv prin utilizarea mecanismelor de piață.

Întreruperea furnizării gazelor naturale către regiunea transnistreană a accentuat riscurile privind asigurarea fiabilității sectorului electroenergetic pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Dependența ridicată de MGRES implică vulnerabilități în contextul sistării livrărilor de gaze naturale către centrala electrică începând cu 1 ianuarie 2025.

După sistarea livrărilor de energie electrică de la MGRES începând cu 1 ianuarie 2025, asigurarea cu energie electrică a consumatorilor a fost realizată prin diversificarea surselor de aprovizionare. Astfel, un rol esențial l-au avut importurile de energie electrică din România și Ucraina, precum și producția internă a centralelor de termoficare și a surselor regenerabile. Pe durata sezonului de încălzire, consumul a fost acoperit în totalitate, inclusiv în condițiile unei creșteri estimate a cererii de până la 10%. SA „Energocom” a asigurat rezervarea capacităților comerciale necesare la interconexiunea cu România, garantând stabilitatea aprovizionării cu energie electrică pentru malul drept al Nistrului, inclusiv datorită suportului partenerilor din Uniunea Europeană care au permis majorarea capacității comerciale de interconexiune, ceea ce a rezultat acoperirea comercială a fluxurilor de energie electrică.

Pentru importul energiei electrice din zona ENTSO-E, capacitatea comercială pentru importul energiei electrice (NTC) este alocată țărilor din cadrul blocului comun Ucraina-Republica Moldova proporțional cu numărul de interconexiuni dintre blocul UA-MD și sistemul ENTSO-E al fiecărei țări: Ucraina dispune de 7 interconexiuni cu state membre UE precum Polonia (2 linii electrice aeriene), Ungaria (3 linii electrice aeriene), Slovacia (1 linie electrică aeriană) și România (1 linie electrică aeriană), iar Republica Moldova dispune doar de o singură linie electrică de interconexiune cu stat membru UE de 400 kV Isaccea (RO) -Vulcănești (MD), astfel Republicii Moldova i se alocă doar 15% din valoarea totală disponibilă pentru blocul UA-MD.

Suplimentar cotei de 15%, începând cu 1 ianuarie 2025, ENTSO-E a permis realocarea a până la 21% din capacitatea neutilizată de Ucraina pentru a fi utilizată de către Republica Moldova, aceasta a permis alocarea suplimentară a până la 300 MW orar în fiecare zi pentru importul energiei electrice de către SA „Energocom”, adițional la capacitatea comercială garantată.

Pentru a asigura securitatea aprovizionării cu energie electrică a Republicii Moldova, în timpul sezonului de încălzire, sunt necesare importuri de energie electrică de aproximativ 400-450 MW în orele de vârf. Începând cu luna aprilie, necesitatea de import a energiei electrice crește la aproximativ 600 MW în orele de vârf din cauza micșorării semnificative a capacității de producere a energiei electrice a centralelor electrice cu termoficare ce depinde în mare parte de sarcina termică de consum.

Un alt element de vulnerabilitate este constituit din faptul că linia electrică aeriană (LEA) 400 kV Isaccea-Vulcănești-MGRES traversează atât teritoriul Ucrainei, cât și stația electrică de pe teritoriul MGRES aflate în regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Prin urmare, acesta reprezintă un element suplimentar de vulnerabilitate, existând riscul întreruperii fluxului de energie electrică de către MGRES. În cazul avarierii sau indisponibilității LEA 400 kV Isaccea-Vulcănești, Republica Moldova este expusă riscului de a nu putea importa direct volumele necesare de energie electrică din România, ceea ce, în perioada sezonului de încălzire, poate conduce la apariția unui deficit semnificativ, estimat la circa 50% din necesarul de consum.

Materializarea acestui risc a fost demonstrată inclusiv de situația înregistrată în luna martie 2026, când, în urma atacurilor Federației Ruse asupra infrastructurii energetice din Ucraina, a fost deconectată linia electrică Vulcănești-Isaccea. Incidentul a limitat semnificativ posibilitățile de import al energiei electrice din România și a generat un deficit de putere de până la 400 MW în orele de vârf. Pentru gestionarea riscurilor privind continuitatea aprovizionării și menținerea funcționării stabile a sistemului

electroenergetic, în perioada 25 martie–25 aprilie 2026 a fost declarată stare de urgență în sectorul energetic.

Situația respectivă a confirmat caracterul critic al dependenței sistemului electroenergetic național de o singură infrastructură de interconexiune de mare capacitate cu România. În acest context, devine esențială diversificarea rutelor de interconexiune cu sistemul electroenergetic european, finalizarea noilor linii electrice de transport, consolidarea capacităților interne de producere și dezvoltarea mecanismelor regionale de sprijin și furnizare a energiei electrice în situații de urgență.

Astfel, construcția și darea în exploatare a LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău reprezintă o prioritate pentru asigurarea securității energetice a țării. Lucrările de construcție a acesteia și la infrastructura aferentă au fost finalizate la sfârșitul lunii iunie 2026, linia independenței energetice intrând în etapa finală de testare înainte de punerea în exploatare comercială.

Întru asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova cu energie electrică și gaze naturale, prin prezenta Hotărâre se propun mai multe măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică.

Scopul principal al proiectului constă în identificarea și realizarea în termeni utili a unor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027, în vederea asigurării fiabile cu resurse energetice și servicii comunale a economiei naționale și a populației.

Principalele prevederi ale proiectului de hotărâre sunt:

1. Instituirea Comisiei guvernamentale de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027;
2. Analiza situației actuale a sectorului energetic al Republicii Moldova și estimarea necesarului pentru acoperirea consumului de energie electrică și gaze naturale la nivel de țară;
3. Stabilirea măsurilor necesare a fi întreprinse (cu titlu de recomandare) de autorități/entități întru pregătirea pentru sezonul de încălzire 2026-2027 și asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în perioada rece;
4. Monitorizarea și elaborarea a două Rapoarte privind progresul înregistrat întru realizarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027.

Prevederile proiectului urmează a intra în vigoare la momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ținând cont de necesitatea aplicării imediate a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027, prevăzute în Anexa nr. 2 la proiectul hotărârii.

Obiectivele urmărite: asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în perioada rece prin stabilirea unor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 și monitorizarea implementării acestora, precum și dispunerea de mecanismele necesare pentru a interveni, la necesitate, în mod prompt pentru prevenirea și contracararea anumitor riscuri.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă I: A nu face nimic.

Efecte pozitive:

Nu au fost determinate, pentru opțiunea dată.

Efecte negative/riscurile lipsei de intervenție:

- Nu vor fi diminuate riscurile privind asigurarea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în sezonul de încălzire 2026-2027;

- Guvernul/Ministerul Energiei nu va fi în măsură să asigure o monitorizare eficientă a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 întreprinse de către părțile responsabile și nu va dispune de mijloacele necesare pentru a interveni în mod prompt pentru prevenirea și contracararea unor eventuale riscuri;
- În cazul în care se decide de a nu întreprinde măsurile necesare pentru promovarea proiectului de Hotărâre de Guvern, nu va putea fi asigurată o bună organizare a părților responsabile în realizarea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027;
- Nu va fi instituită o Comisie guvernamentală de coordonare a măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 la nivel înalt, care ar putea interveni, la necesitate, întru soluționarea anumitor blocaje la nivel național și regional, ce ar putea pune sub risc securitatea aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va contribui la creșterea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în perioada sezonului de încălzire 2026-2027, inclusiv a sectorului public.

Totodată, prin realizarea măsurilor de reducere și eficientizare a consumului de resurse energetice stabilit în Planul de măsuri, s-ar putea contribui la reducerea cheltuielilor sectorului public pentru plata serviciilor de furnizare a gazelor naturale, energiei electrice și energiei termice, precum și reducerii impactului asupra mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Majoritatea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 prevăzute în proiectul hotărârii de Guvern se regăsesc deja în alte acte normative în vigoare sau nu necesită atragerea unor resurse umane suplimentare pentru realizarea acestora. Odată, cu aprobarea proiectului de hotărâre, Guvernul/Ministerul Energiei va fi în măsură să asigure monitorizarea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 întreprinse de către părțile responsabile și va dispune de mijloacele necesare pentru a interveni în mod prompt pentru prevenirea și contracararea anumitor potențiale riscuri în aprovizionarea cu resurse energetice a Republicii Moldova.

Începând cu anul 2022, pentru a reduce riscurile la adresa securității aprovizionării cu energie a Republicii Moldova și pentru a asigura o mai bună pregătire pentru sezonul de încălzire, Guvernul aprobă anual Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire. Prin urmare, în anii precedenți, Guvernul Republicii Moldova a asigurat monitorizarea și punerea în aplicare a mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite prin Hotărârile Guvernului nr. 606/2022, nr. 566/2023, nr. 677/2024 și nr. 516/2025.

Astfel, ținând cont de experiența la implementarea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire prevăzute în anii precedenți, nici pentru sezonul de încălzire 2026-2027 nu se estimează necesitatea alocării unor mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului va contribui la creșterea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în perioada sezonului de încălzire 2026-2027, inclusiv a sectorului privat.

Ținând cont de prevederile Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, prin care se stabilește că nu mai târziu de 1 ianuarie 2027, societățile comerciale mari și mijlocii vor procura energie electrică la prețuri de piață, rezultate din cerere și ofertă pe piețele de energie electrică, se recomandă planificarea timpurie de către titularii de licență pentru furnizarea energiei electrice și societățile comerciale mari și mijlocii pentru realizarea prevederilor art. 150 alin. (16) și (17) din Legea nr. 164/2025 cu privire la

energia electrică, ce se referă la liberalizarea pieței de energie electrică și inițierea, după caz, a negocierii contractelor de furnizare a energiei electrice cu titularii de licență pentru furnizarea energiei electrice.

4.4. Impactul social

În Republica Moldova numărul consumatorilor finali de gaze naturale depășește 835 mii și de energie electrică peste 1330 mii. Republica Moldova este dependentă practic 100% de importurile de gaze naturale și doar 20-30% din energia electrică consumată anual este produsă la nivel local. Gazele naturale sunt principala resursă utilizată pentru producerea energiei electrice și termice - ceea ce amplifică fluctuația sezonieră a cererii la nivel de țară. Astfel, orice impact asupra securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova, în special în perioada rece a anului, ar pune o presiune asupra piețelor de energie electrică și gaze naturale și ar putea avea un impact semnificativ asupra economiei țării.

Implementarea proiectului va contribui la creșterea securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în perioada sezonului de încălzire 2026-2027.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern nu stabilește prevederi care ar putea avea impact asupra datelor cu caracter personal.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Prezentul proiect de hotărâre de Guvern nu stabilește prevederi care ar putea influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen și nu prevede promovarea unor măsuri de discriminare.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul hotărârii de Guvern nu stabilește prevederi care ar putea avea impact negativ asupra mediului, luând în considerare faptul că Republica Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale ce fac obiectul obligației de stocare urmează a fi realizată în țările vecine, din țările părți ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, ce dispun de instalații de stocare a gazelor naturale.

Totodată, prin realizarea măsurilor de reducere și eficientizare a consumului de resurse energetice stabilit în Planul de măsuri, se va contribui la reducerea impactului asupra mediului prin reducerea emisiile de gaze cu efect de seră.

Alte impacturi și informații relevante nu au fost identificate și analizate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul hotărârii de Guvern respectă prevederile actelor normative naționale și nu intră în contradicție cu prevederile legislației UE.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prin prezentul proiect nu sunt prevăzute măsuri noi întru implementarea actelor legislative ale UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a Proiectului a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Energiei, compartimentul „Transparență decizională, consultări publice” și pe portalul guvernamental https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16964.

De asemenea, proiectul Hotărârii de Guvern va fi supus consultărilor publice și avizării de către toate părțile interesate. Nota de fundamentare și Proiectul hotărârii de Guvern se expediază spre consultare și avizare către Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Educației și Cercetării, Biroului Politici de Reintegrare, Centrul Național de Management al Crizelor, Congresul Autorităților Locale din Republica Moldova, Consiliul Concurenței, Agenția Proprietății Publice, ANRE, Agenția Rezerve Materiale, Agenția „Moldsilva”, Agenția Achiziții Publice, Centrul Național pentru Energie Durabilă, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Serviciul Vamal, Serviciul Fiscal de Stat, titularii de licențe pentru transportul, distribuția și furnizarea gazelor naturale, energiei electrice și energiei termice, AO „Asociația Furnizorilor de Gaze Naturale din Republica Moldova.

Toate obiecțiile și propunerile expediate de către părțile interesate urmează a fi examinate și luate în considerare pentru îmbunătățirea proiectului.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul hotărârii de Guvern va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției potrivit art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100 cu privire la actele normative.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului nu atrage după sine necesitatea modificării sau abrogării a altor acte normative în sensul aducerii acestora în concordanță cu reglementările acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Scopul principal al proiectului constă în identificarea și realizarea în termeni utili a unor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027, în vederea asigurării fiabile cu resurse energetice și servicii comunale a economiei naționale și a populației.

Astfel, măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ sunt stabilite în în Tabelul 6 (*Măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027*) din Anexa nr. 2 la proiectul hotărârii de Guvern, în care sunt stabilite autoritățile și entitățile responsabile pentru care se recomandă realizarea acestora, precum și termenii de realizare.

Majoritatea măsurilor de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026-2027 prevăzute în proiectul hotărârii de Guvern se regăsesc deja în alte acte normative în vigoare sau nu necesită atragerea unor resurse umane suplimentare pentru realizarea acestora.

În conformitate cu pct. 5 din proiectul hotărârii de Guvern, Ministerele, alte autorități administrative centrale și instituțiile publice, în colaborare cu autoritățile publice locale, vor asigura, în limitele competențelor atribuite, realizarea prezentei hotărâri și a Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027, și vor prezenta Ministerului Energiei, până la datele de 15 septembrie și 15 octombrie 2026, informația despre executarea măsurilor prevăzute în Planul de măsuri.

Ministerul Energiei va prezenta Guvernului, până la datele de 25 septembrie și 25 octombrie 2026, informația privind progresul înregistrat în realizarea Planului de măsuri pentru luna precedentă.

Controlul asupra executării proiectului hotărârii de Guvern este pus în sarcina Ministerului Energiei.

Nr. 07-1921 din 23 iulie 2026

Cancelaria de Stat
email: cancelaria@gov.md

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026-2027

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire 2026 - 2027
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Energiei
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul menționat este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. (e) din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, în scopul identificării și realizării în termeni utili a unor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire 2026 -2027, în vederea asigurării fiabile cu resurse energetice și servicii comunale a economiei naționale și a populației. Începând cu anul 2022, pentru a reduce riscurile la adresa securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova și pentru a asigura o mai bună pregătire pentru sezonul de încălzire, Guvernul aprobă anual Planul de măsuri pentru pregătirea de sezonul de încălzire. Prin urmare, în anii precedenți, Guvernul Republicii Moldova a asigurat monitorizarea și punerea în aplicare a mai multor măsuri de pregătire pentru sezonul de încălzire, stabilite prin Hotărârile Guvernului nr. 606/2022, nr. 566/2023, nr. 677/2024 și nr. 516/2025.
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat; Ministerul Finanțelor (inclusiv Agenția Achiziții Publice, Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal de Stat);

		Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (inclusiv Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor); Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (inclusiv Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică); Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Afacerilor Interne(inclusiv Agenția Rezerve Materiale și Inspectoratul General pentru Situații de Urgență); Ministerul Mediului (inclusiv Agenția „Moldsilva”); Ministerul Sănătății; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Educației și Cercetării; Centrul Național de Management al Crizelor; Biroul Politici de Reintegrare; Consiliul Concurenței; Agenția Proprietății Publice; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; Centrul Național pentru Energie Durabilă; Congresul Autorităților Locale din Moldova
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Ruslan Graur, Consultant principal, Direcția gaze naturale și produse combustibile Ministerul Energiei e-mail: ruslan.graur@energie.gov.md
7.	Anexe:	- Proiectul Hotărârii Guvernului - Nota de fundamentare

Secretar general al ministerului

/semnat electronic/

Andrei GRÎȚCO

Ex. Graur Ruslan

E-mail: ruslan.graur@energie.gov.md